

Qishloq hayoti

O'zbekiston Respublikasi ijtimoiy-iqtisodiy gazetasi

2020-yil 30-dekabr, chorshanba 73-74 (9110-9111)-sonlar

e-mail: info@qishloqhayoti.uz

ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI PREZIDENTI ШАВКАТ МИРЗИЁЕВНИНГ ОЛИЙ МАЖЛИСГА МУРОЖААТНОМАСИ

Ассалому алайкум, ҳурматли депутат ва сенаторлар!

Азиз юртдошлар!
Муҳтарам меҳмонлар!
Хонимлар ва жаноблар!

Олий Мажлисга ва халқимизга йўлланаётган бу йилги Мурожаатнома, ўтган йиллардан фарқли равишда, мураккаб бир даврга тўғри келмоқда.

Барчамиз яхши биламизки, бугунги кунда бутун инсоният коронавирус пандемияси деган глобал офатни бошидан ўтказмоқда. Бундай улкан фалокат жаҳон миқёсида сўнгги юз йилда рўй бермаган, десак, аини ҳақиқатни айтган бўламиз.

Охириги маълумотларга кўра, дунёнинг 191 мамлакатидида 81 миллион киши коронавирус билан касалланган. Улардан 1 миллион 765 минг нафари вафот этган.

Пандемия жаҳон иқтисодиёти учун – шунга эътибор беринг – ҳар ойда қарийб 400 миллиард доллар миқдоридида зарар келтирмоқда. Бугунги кунга қадар дунё бўйича 500 миллионга иш ўрни йўқотилган.

Афсуски, бу офат бутун инсоният қатори халқимиз учун ҳам қутилмаган ташвиш ва мураккаб муаммоларни келтириб чиқарди. Бухоро ва Сардобада юз берган табиий ва техноген офатлар ҳам эл-юртимизнинг иродасини яна бир бор синовдан ўтказди.

Халқимизнинг букилмас иродаси, фидокорона меҳнати ва матонати, аҳоли ва давлат органларининг биргалликдаги саъй-ҳаракатлари туфайли мавжуд қийинчиликларни мардона энгиб ўтмоқдамиз.

Хабарингиз бор, пандемиянинг биринчи кунларидан бошлаб бутун бошқарув тизими ва барча тиббиёт муассасалари фақуллода иш режимига ўтказилди.

Қисқа муддатда Тошкент шаҳри ва ҳудудларда барча шароитларга эга бўлган қарийб 30 минг ўрин-

ли даволаш масканлари ташкил этилди. Улар зарур дори-дармон, химоя ва энг замонавий диагностика воситалари билан таъминланди. Пандемияга қарши курашиш учун 200 мингдан зиёд тиббиёт ходими, жумладан, чет эллик 150 нафар юқори малакали шифокор ва мутахассислар жалб этилди.

Хориждан 600 мингдан ортиқ ватандошларимиз юртимизга олиб келинди. Чет элда қийин аҳволга тушиб қолган 100 мингга яқин фуқароларимизга зарур ёрдамлар кўрсатилди.

Пандемия оқибатларини юмшатиш ва бартараф этиш учун давлат томонидан жами 82 триллион сўмлик комплекс чора-тадбирлар амалга оширилди. Жумладан, Инқирозга қарши жамғарма ташкил этилиб, коронавирусга қарши курашиш, аҳоли ва корхоналарни қўллаб-қувватлаш билан боғлиқ тадбирларга бюджетдан 16 триллион сўмдан ортиқ маблағ йўналтирилди. Шунингдек, давлат корхоналарига ва 500 мингдан зиёд тадбиркорлик субъекти ҳамда қарийб 8 миллион фуқарога жами 66 триллион сўмлик солиқ имтиёзлари, кредит муддатларини узайтириш ва молиявий қўллаб-қувватлаш бўйича амалий ёрдамлар берилди.

“Саховат ва кўмак” умумхалқ ҳаракати доирасида фидойи ва олижаноб ватандошларимизнинг фаол иштирокчида 800 мингдан зиёд эҳтижманд оилаларга 1 триллион сўмдан ортиқ моддий ёрдам кўрсатилди.

Ўз пайтида қўрилган тезкор ва тизимли чораларимиз натижасида ушбу хатарли касалликнинг кенг тарқалишига йўл қўйилмади. Юртимизда осойишта ҳаёт, барқарор иқтисодий ривожланиш давом этмоқда.

Карантин талабларини тўғри қабул қилиб, уларга амал қилган, сабр-тоқатли, олижаноб халқимизга, ўта хатарли вазиятда ўзини аямасдан мардона меҳнат қилган жонкуяр шифокорларга, “Саховат ва кўмак” умумхалқ ҳаракатида муносиб иштирок этган барча

тадбиркор ва фуқароларимизга яна бир бор ўзимнинг чуқур миннатдорчилигимни изҳор этаман.

Пандемияга қарши курашда бизга амалий кўмак берган Бирлашган Миллатлар Ташкилоти, Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти, халқаро молия институтлари, Россия, Хитой, АҚШ, Туркия, Бирлашган Араб Амирликлари, Жанубий Корея, Япония, Германия каби давлатлар раҳбарларига ташаккур билдираман.

Мамлакатимиз билан яқин дўстлик ва ҳамкорлик алоқаларини мустақамлашга муносиб ҳисса қўшиб келаётган чет давлатларнинг ҳурматли элчилари, халқаро ташкилотлар вакилларига раҳмат айтиб, эзгу тилакларимни билдиришдан мамнунман.

Ҳурматли парламент аъзолари!

Қадрли дўстлар!

Жорий йилда “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш” Давлат дастурига мувофиқ янги Ўзбекистонни барпо этиш бўйича барча соҳаларда ислохотларни қатъий давом эттирдик.

Халқаро валюта жамғармаси ва халқаро рейтинг агентликларини таҳлилларига кўра, бу йилги синовларга қарамасдан, Ўзбекистон дунёнинг санокли давлатлари қаторида ижобий ўсиш суръатларини сақлаб қолди.

Европа Илтифоқи тузилмалари билан яқин ҳамкорликда мамлакатимизга кенгайтирилган савдо преференциялари – “GSP+” тизимини татбиқ этиш бўйича, муҳим қадамлар ташланди. Ушбу тизим келгусида республикамизда ишлаб чиқариладиган 6 мингдан зиёд турдаги маҳсулотларни Европа бозорига бож тўламасдан олиб кириш имконини беради. Бу, ўз навбатида, биргина тўқимачилик маҳсулотларининг йиллик экспортини 300 миллион долларга ошириш учун шароит яратади.

(Давоми 2-, 3-, 4-, 5-, 6-, 7-, 8-саҳифаларда)

ҚАНЧАЛИК ҚИЙИН ВА МУРАККАБ БЎЛМАСИН, ДЕМОКРАТИК ИСЛОХОТЛАР ЙЎЛИДАН ҲЕЧ ҚАЧОН ОРТГА ҚАЙТМАЙМИЗ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев 2020 йил 29 декабрь кунги Олий Мажлисга навбатдаги Мурожаатномани тақдим этди.

Пойтахтимиздаги Халқаро конгресс марказида бўлиб ўтган тадбирда Олий Мажлис Сенати аъзолари ва Қонунчилик палатаси депутатлари, давлат ташкилотлари раҳбарлари, жамоатчилик вакиллари иштирок этди.

Мурожаатнома 15 та телеканал орқали жонли эфирда, шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Президентининг расмий веб-сайти ва ижтимоий тармоқлардаги саҳифаларида онлайн ёритиб борилди.

Мамлакатимиз сиёсий ҳаётидаги энг муҳим воқеа бўлган ушбу тадбир 2017 йилдан буён анъанавий тарзда ўтказиб келинмоқда. Унда тугаётган йилдаги асосий кўрсаткичлар, янги йилга мўлжалланган мақсад ва вазифалар эълон қилинади. Шу боис халқимиз бу тадбирни катта қизиқиш билан кутади.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев бу гапни Мурожаатнома ўтган йиллардан фарқли равишда, мураккаб даврга тўғри келганини таъкидлади.

2020 йилда коронавирус пандемияси бутун инсониятни жиддий синовдан ўтказди. Бундай кўламдаги офат жаҳонда сўнгги юз йилда рўй бермагани, қанчалаб инсонлар қурбон бўлиб, миллионлаб иш ўринлари йўқотилгани, мамлакатлар иқтисодиёти катта қийинчиликларга дуч келгани қайд этилди.

Афсуски, бу фалокат бутун инсоният қатори халқимиз учун ҳам қутилмаган ташвиш ва мураккаб муаммоларни келтириб чиқарди. Бухоро ва Сардобада юз берган табиий ва техноген офатлар ҳам эл-юртимизнинг букилмас иродасини яна бир бор синовдан ўтказди.

Халқимиз бу синовлар олдида сароимага тушмади, фидокорона меҳнати ва матонати, аҳоли ва давлат органларининг ҳамжиҳатликдаги саъй-ҳаракатлари туфайли барча қийинчиликларни мардона энгиб ўтмоқда.

Давлатимиз раҳбари пандемиянинг биринчи кунларидан бошлаб бутун бош-

қарув тизими фақуллода иш режимига ўтказилгани, қисқа муддатда пандемия оқибатларини юмшатиш ва бартараф этишга қаратилган комплекс чора-тадбирлар ишлаб чиқилиб, амалга оширилганини таъкидлади.

Жумладан, Инқирозга қарши жамғарма ташкил этилиб, “Саховат ва кўмак” умумхалқ ҳаракати доирасида ўз вақтида қўрилган тезкор ва тизимли чора-тадбирлар натижасида ушбу касалликнинг кенг тарқалишига йўл қўйилмади. Юртимизда осойишта ҳаёт таъминланиб, барқарор иқтисодий ривожланиш давом этаётгани қайд этилди.

Президентимиз карантин талабларига риоя қилиб яшаган ва меҳнат қилган олижаноб халқимизга, ўта хавфли вирус билан кечая кундуз мардона курашган жонкуяр шифокорларга, қийин дамда ёрдамга муҳтож аҳолига кўмак берган тадбиркорлар, хорижий ҳамкорларга миннатдорлик билдирди.

Маълумки, Президентимиз тақлифи билан 2020 йил мамлакатимизда Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили деб эълон қилинган эди. Бу борадаги Давлат дастурига мувофиқ, янги Ўзбекистонни барпо этиш бўйича барча соҳаларда ислохотлар қатъий давом эттирилди.

Жумладан, бу йилги синовларга қарамасдан, Ўзбекистон дунёнинг санокли давлатлари қаторида ижобий ўсиш суръатларини сақлаб қолди.

Мурожаатномада давлатимиз раҳбари бу ҳақда алоҳида тўхталиб ўтди.

Жорий йилда мамлакатимизда 197 та йирик, минглаб кичик ва ўрта корхоналар, инфратузилма объектлари барпо этилди. Биргина энергетика соҳасида хорижий инвесторлар билан давлат-хусусий шериклик асосида умумий қуввати 2 минг 700 мегаватт бўлган 6 та янги электр станциясини барпо этиш бошланди. Тошкент шаҳрида 2 та янги метро станцияси, 18 километрик ер усти метроси фойдаланишга топширилди.

Қишлоқ хўжалигида чуқур ислохотлар амалга оширилди. Бунинг натижасида, пандемия даврида 1 миллиард долларлик мева-сабзавот экспорт қилинди. Тадбиркорлик фаолияти кенг қўллаб-қувватланди.

(Давоми 8-саҳифада)

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ШАВКАТ МИРЗИЁЕВНИНГ ОЛИЙ МАЖЛИСГА МУРОЖААТНОМАСИ

(боши 1-саҳифада)

Жорий йилда мамлакатимизнинг халқаро молия бозорларига чиқиш имкониятлари янада яхшиланди, илк бор миллий валютада 2 триллион сўмлик давлат еврооблигациялари паст фоизларда жойлаштирилди.

Бу йил республикамизда 197 та йирик, минглаб кичик ва ўрта корхоналар ҳамда инфратузилма объектлари барпо этилди. Жумладан, "Навоийазот" да аммиак ва карбамид ишлаб чиқариш комплекси ҳамда азот кислотаси заводи, Муборак, Газли ва Шўртан нефть-газ корхоналарида суюлтирилган газ ишлаб чиқариш қурилмалари, Тошкент металлургия заводи каби йирик қувватлар ишга туширилди.

Биргина энергетика соҳасида хорижий инвесторлар билан давлат-хусусий шериклик асосида 6 та янги электр станциясини барпо этиш ишлари бошланди. Уларнинг умумий қиймати 2 миллиард доллар бўлиб, 2 минг 700 мегаватт қувватга эга.

Тошкент шаҳрида 2 та янги метро станцияси ва илк бор 18 километрик ер усти метроси фойдаланишга топширилди. Қишлоқ хўжалигидаги исплохотлар, ер майдонлари тўлиқ хусусий кластер ва кооперацияларга берилгани пахтачиликда ҳосилдорликни бир йилда ўртача 10 фоизга ошириш имконини яратди.

Мева-сабзавотчилик, галлачилик ва чорвачиликда ҳам 500 га яқин кластер ва кооперациялар фаолияти йўлга қўйилди. Бунинг натижасида, пандемиянинг салбий таъсирига қарамаддан, 1 миллиард долларлик мева-сабзавот экспорт қилинди.

Бу йил 91 минг гектар ер майдони қайтадан фойдаланишга киритилди. 133 минг гектар ёки ўтган йилга нисбатан 2 баробар кўп майдонда сувни тежайдиган технологиялар жорий этилди.

Тадбиркорликни кенг қўллаб-қувватлаш бўйича қўллаб-қувватлаш имтиёз ва энгилликлар берилди. Тадбиркорлик субъектларига 100 триллион сўм ёки 2016 йилга нисбатан қарийб 4 баробар кўп кредитлар ажратилди.

2020 йил аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш борасида туб бурилиш йили бўлди, десақ, муболага бўлмайди.

Авалло, аҳолининг муайян қатлами ўртасида камбағаллик мавжудлигини биринчи марта тан олиб, уни қисқартириш бўйича кенг қамровли ишларни бошладик.

Барча туман ва шаҳарларда, ҳар бир маҳаллада эҳтиёжманд оилалар, аёллар ва ёшлар билан манзилли ишлаш бўйича мутлақо янги – "темир дафтар" тизими жорий этилди. Қисқа муддатда бу тизим орқали 527 минг фуқаронинг бандлиги таъминланди.

Бундан ташқари, ўзини ўзи банд қилган аҳоли учун солиқ имтиёзлари берилиши ҳамда кўпгина чекловларнинг бекор қилиниши туфайли 500 минг нафар фуқаро меҳнат фаолиятини қонуний тарзда йўлга қўйди.

Деҳқон хўжалиги ва томорқа ер эгаларига 300 миллиард сўм имтиёзли кредит ва субсидия ажратилгани ҳам қишлоқ аҳолисини ижтимоий қўллаб-қувватлашда янги йўналишга айланди.

Тошкент шаҳри, Андижон, Жиззах, Қашқадарё, Самарқанд, Сирдарё ва Фарғона вилоятларида ташкил этилган "IT-Парклар"да 500 дан ортққ замонавий компаниялар иш бошлади.

Яқунлаётган йилда марказлашган ичимлик сув таъминотини яхшилаш учун 3 триллион сўм ёки 2016 йилга нисбатан 5 баробар кўп маблағ ажратилди. Натижада аҳолининг тоза ичимлик суви билан таъминланиш даражаси 73 фоизга етди.

Биргина жорий йилда ижтимоий нафақа олувчилар қамрови 2 баробарга оширилиб, 1 миллион 200 минг нафарга етказилди. Ушбу мақсадларга бюджетдан 2016 йилга нисбатан 5 баробар кўп маблағ ажратилди.

Кичик ёшдаги болаларни мактабга таълим билан қамраб олиш даражаси 4 йил давомида 2 баробар ортиб, 60 фоизга етди. Боғчалар сони эса 3 баробарга кўпайиб, 14 мингдан ошди.

Бу йил олий таълимга қабул параметрлари 2016 йилга нисбатан 2,5 баробарга ўсди, ёшларимизни олий таълим билан қамраб олиш даражаси 9 фоиздан 25 фоизга етди.

Эҳтиёжманд оилаларнинг мингга яқин қизлари илк бор олий ўқув юрталарга алоҳида давлат грантлари асосида қабул қилинди.

Ўзбекистон "Очиқ маълумотларни кузатиш" халқаро индексида 125 погонага кўтарилиб, 44-ўринни эгаллади. Бунда давлат ва жамият бошқаруви соҳасидаги 20 та йўналиш бўйича кўрсаткичларни ошқор қилиб бориш амалиёти жорий этилгани муҳим аҳамият касб этди.

"Иқтисодий эркинлик" рейтингига ҳам мамлакатимизнинг 26 погона кўтарилигани исплохотларимизнинг халқаро майдонда яна бир эътирофи бўлди.

Суд-ҳуқуқ соҳаси, жумладан, жиноий жазоларни либераллаштириш борасидаги исплохотларимиз ҳам изчил давом эттирилди. Натижада бу йил судланган шахсларнинг 74 фоизига нисбатан озоқликдан маҳрум қилиш билан боғлиқ бўлмаган жазолар тайинланди.

Жазо муддатини ўтаётган ва тузалиш йўлига қатъий кирган 616 нафар фуқаро афв этилди.

Судлар мустақиллиги таъминланиши натижасида жорий йилнинг ўзида 719 нафар фуқарога нисбатан оқлов ҳукми чиқарилди.

Ўзбекистон фуқаролари қаерда бўлмасин, уларнинг конституциявий ҳуқуқлари ишончли ҳимоя қилинмоқда. "Меҳр-3" операцияси амалга оширилиб, Суриядан яна 98 нафар фуқаро, асосан аёллар ва болалар Ватанимизга олиб келингани бунинг яққол тасдиғидир.

Жаҳонда кечаётган мураккаб геосиёсий жараёнлар, коронавирус пандемияси ва глобал иқтисодий инқироз шароитида Ўзбекистон очiq ва прагматик ташқи сиёсатни фаол олиб бормоқда. Халқаро майдондаги қатъий саъй-ҳаракатларимиз натижасида юртимизнинг нуфузи ва обрў-эътибори тобора юксалмоқда.

Мамлакатимиз тарихда биринчи марта Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Инсон ҳуқуқлари бўйича кенгашига аъзо этиб сайланди. Яқинда АҚШ давлат департаменти томонидан Ўзбекистон диний эркинлик соҳасидаги "махсус кузатувдаги давлатлар" рўйхатидан чиқарилгани ҳам кенг кўламли демократик исплохотларимизнинг эътирофидир.

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг олий минбаридан илгари сурган глобал ва минтақавий ташаббусларимиз дунё ҳамжамияти томонидан катта қизиқиш билан қабул қилиниб, қўллаб-қувватланмоқда.

Қадрли халқ ноиблари!

Азиз юртдошлар!

Барчангизга маълумки, кириб келаётган 2021 йилда Ўзбекистон Республикасининг давлат мустақиллигига 30 йил тўлади. Албатта, бу тарихий санани сиз, азизлар ва бутун халқимиз билан биргаликда "Янги Ўзбекистонда эркин ва фаровон яшайлик!" деган эзгу гоя асосида кенг байрам қиламиз.

Бугун келгуси йил учун режа ва дастурларимизни аниқ белгилаб олар эканмиз, мустақиллик йилларида эришган ютуқларимизни янада мустаҳкамлаб, энг муҳим ва устувор соҳаларни ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратамиз, албатта.

Таъқидлаш керакки, пандемия барчамизга тиббиётнинг бирламчи бўлини – тез ёрдам хизмати, санитария-эпидемиология тизимини тубдан исплоқ қилиш муҳим ҳаётий зарурат эканини яна бир бор кўрсатди.

Хозирги вақтда дунёнинг бошқа минтақаларида кузатилаётган "пандемиянинг навбатдаги тўққини" ва у билан боғлиқ хавф-хатарлар ҳаммамизни янада ҳушёр ва огоҳ бўлишга ундамоқда.

Буоқ ақдоқимиз Имом Мотуридий ҳазратларининг "Тирриклик ҳикмати соғлиқда, деб билгин", деган чуқур маъноли сўзлари нақадар тўғри эканини ҳаётнинг ўзи бугун қайта-қайта ибтило қилмоқда.

Шу боис мавжуд имконият ва салоҳиятимиз, пандемия даврида орттирган тажрибамиз ҳамда хориждаги илгор ютуқлардан фойдаланиб, аҳоли саломатлигини асраш ва мустаҳкамлаш борасидаги туб исплохотларимизни янги босқичга кўтаришимиз зарур. Бунда аҳоли, айниқса, ёшларимиз ўртасида соғлом турмуш тарзини кенг тарғиб этиш – энг устувор йўналишлардан бири бўлиши лозим.

Умуман, ҳар қандай жамият тараққиётида унинг келажигини таъминлайдиган ёш авлоднинг соғлом ва баркамол бўлиши етиши ҳал қилувчи ўрин тутди. Шу сабабли биз исплохотларимиз кўлами ва самарасини янада оширишда ҳар томонлама етуқ, замонавий билим ва ҳунарларни пухта эгаллаган, азму шижоатли, ташаббускор ёшларимизга таянамиз.

Биз ўз олдимизга мамлакатимизда Учинчи Ренессанс пойдеворини барпо этишдек улғу мақсадни қўйган эканмиз, бунинг учун янги Хоразмийлар, Берунийлар, Ибн Синоплар, Улугбеклар, Навоий ва Бобурларни тарбиялаб берадиган муҳит ва шароитларни яратимиз керак. Бунда, аввалло, таълим ва тарбияни ривожлантириш, соғлом турмуш тарзини қарор топтириш, илм-фан ва инновацияларни тараққий эттириш миллий гоямизнинг асосий устунлари бўлиб хизмат қилиши лозим.

Ушбу мақсад йўлида ёшларимиз ўз олдига катта марраларни қўйиб, уларга эришишлари учун кенг имкониятлар яратиш ва ҳар томонлама кўмак бериш – барчамиз учун энг устувор вазифа бўлиши зарур. Шундагина фарзандларимиз халқимизнинг асрий орзу-умидларини рўёбга чиқарадиган буоқ ва кудратли кучга айланари.

Шу мақсадда "Янги Ўзбекистон – мактаб остонасидан, таълим-тарбия тизимидан бошланади", деган гоя асосида кенг кўламли исплохотларни амалга оширамиз.

Биринчидан, ёш авлодга боғча, мактаб ва олийгоҳда сифатли таълим-тарбия беришни йўлга қўямиз, улар жисмоний ва маънавий соғлом, ватанпарвар инсонлар бўлиб ўлайиши учун барча куч ва имкониятларни сафарбар этамиз.

Иккинчидан, ёшларни замонавий билим ва тажриба,

миллий ва умумбашарий қадриятлар асосида мустақил ва мантқиқий фикрлайдиган, эзгу фазилатлар эгаси бўлган инсонлар этиб воёга етказамиз.

Учинчидан, ўғил-қизларимизни меҳнат бозорида талаб юқори бўлган замонавий касб-ҳунарларга ўргатиш, уларда тадбиркорлик кўникмалари ва меҳнатсеварлик фазилатларини шакллантириш ҳамда ташаббусларини рўёбга чиқариш, иш ва уй-жой билан таъминлашга устувор аҳамият қаратамиз. Бир сўз билан айтганда, бола туғилганидан бошлаб, 30 ёшгача бўлган даврда уни ҳар томонлама қўллаб-қувватлайдиган, ҳаётда муносиб ўрин топиши учун кўмак берадиган, яхлит ва улғусиз тизим яратилади.

Дунё тажрибаси шуни кўрсатадики, ёш авлодни ҳар томонлама баркамол этиб воёга етказиш учун сарфланган сармом жамиятга ўн, юз баробар кўп фойда келтиради.

Буоқ бобокалонимиз Абу Али ибн Сино, бундан минг йил олдин "Довурак ва ботир инсонлар келажакда содир бўладиган қийинчиликлардан кўрқмайди", деб бежиз айтмаган.

Яқинда Қашқадарё, Хоразм вилоятларида ва Тошкент шаҳрининг Чилонзор туманида бўлиб ўтган учрашуларда ёшларимиз томонидан билдирилган дадил фикр ва ташаббуслар мени жуда қувонтирди.

Айниқса, куни кеча Ёшлар форумида ўғил-қизларимизнинг ёниб турган кўзларида улкан азму шижоатни, билимга ташналик ва ангилликка интилишни кўриб, янада руҳландим ва уллардан куч олдим. Ибн Сино бобомиз айтган довурак ва ботир ёшлар айнан шу фарзандларим эканига яна бир бор амин бўлдим.

Агар катта авлоднинг билими ва тажрибасини, узоқни кўра олиш фазилатларини ёшларимиздаги гайрат-шижоат, мардлик ва фидойилик билан бирлаштира олсак, кўзлаган марраларга албатта етамиз.

Янги Ўзбекистонни ана шундай билимли ва бунёдкор ёшларимиз билан биргаликда барпо этамиз.

Ана шу муҳим йўналишларда бошлаган ишларимизни давом эттириш ва янги, юксак босқичга кўтариш мақсадида кириб келаётган 2021 йилга мамлакатимизда "Ёшларни қўллаб-қувватлаш ва аҳоли саломатлигини мустаҳкамлаш йили", деб ном беришни тақдир этаман.

2021 йил номида белгиланган соҳаларни тубдан исплоқ қилиш ва янада ривожлантириш бўйича қуйидаги кенг кўламли ишларни амалга оширишимиз лозим.

Биринчидан, бола дунёга келганидан бошлаб, унда айнан мактабгача бўлган ёшда ақлий фаоллик ошадди, ахлоқий-эстетик ва жисмоний хислатлар шаклланади.

Шу боис ҳам келгуси йилларда мактабгача таълим соҳасини ривожлантириш борасидаги стратегик мақсадимиз – боғча ёшдаги ҳар бир болани ушбу таълим йўналиши билан тўлиқ қамраб олиш учун зарур шароитларни яратишдан иборат.

Келгуси йил якуни билан мактабгача таълим қамровини 65 фоизга, 2023 йил охирида эса 75 фоизга етказишимиз керак. Бу ишларга бюджетдан 600 миллион сўм субсидия бериш ҳисобидан қўшимча равишда 2 мингта наодалат боғча ташкил этилиб, хусусий сектор улуши 25 фоизга етказилади.

Шунингдек, 2021 йилда мактабга тайёрлашнинг бепул тизими билан 560 минг нафар 6 ёшли болалар ёки уларнинг 82 фоизи қамраб олинади.

Узоқ қишлоқларда мактабгача таълимнинг муқобил шакллари янада кенгайтирилади. Бунда ЮНИСЕФ ҳамда Жаҳон банки билан ҳамкорликда имконияти чекланган болалар учун мактабгача таълимнинг уйда бериш модели ҳам йўлга қўйилади.

Иккинчидан, мактаб таълимини тубдан яхшилаш ва унинг сифатини ошириш, муаллимларга муносиб шароит яратиш борасидаги исплохотлар жадвал давом эттирилади.

Келгуси йили 30 та янги мактаб қуриш, 320 та мактабни таъмирлаш ва моддий-техник базасини яхшилаш мақсадида бюджетдан 2 триллион сўм ажратилади.

Соҳада ягона "электрон таълим" тизимини жорий этишга келгуси 2 йилда 250 миллиард сўм йўналтирилади.

Таълим сифатини тубдан яхшилаш мақсадида, аввалло, ўқув дастурлари, ўқитувчи ва домлалар учун методик қўлланмаларни илгор халқаро мезонларга мослаштириш лозим.

Болаларнинг тахлийли ва креатив фикрлаш қобилиятини ривожлантириш учун уларга сермазмун ва тушунарли дарсликлар яратиш зарур. Бу борада келгуси ўқув йилида бошланғич синфларда давлат таълим стандарти ўрнига, илгор хорижий тажриба асосида, болага ортиқча юклама бермайдиган "Миллий ўқув дастури" жорий этилади.

Умумтаълим мактабларидаги таълим сифати пойтахтда ҳам, олис қишлоқларда ҳам юқори бўлиши шарт. Бунинг учун чекка ҳудудларда мактабларни малакали кадрлар билан таъминлаш, таълим сифатини яхшилаш бўйича алоҳида дастур амалга оширилади. Жумладан, бошқа тумандаги олис мактабга бориб, дарс берадиган ўқитувчилар ойлмига 50 фоиз, бошқа вилоятга бориб ишласа – 100 фоиз устама ҳақ тўланади.

(Давоми 3-, 4-, 5-, 6-, 7-, 8-саҳифаларда)

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ШАВКАТ МИРЗИЁЕВНИНГ ОЛИЙ МАЖЛИСГА МУРОЖААТНОМАСИ

(Боши 1-, 2-саҳифаларда)

Шунингдек, худудларда хусусий мактаблар фаолиятини рағбатлантириш учун бюджетдан субсидиялар ажратилади.

Ёшларнинг иқтисод ва салохиятини тўғри йўналтиришга қаратилган узлуксиз тизим яратилади.

Келгуси йилда – педагоглар малакасини ошириш, уларнинг машаққатли меҳнатини рағбатлантиришга алоҳида эътибор қаратилади.

Болаларнинг ўқил-қизларнинг юқори теҳномолиялар ва билимларни чуқур ўзлаштиришига кенг шароит яратиш ҳамда рақобатбардош миллий кадрларнинг янги авлодини тайёрлаш мақсадида Тошкент шаҳрида янги замонавий университет ташкил этилади. Ушбу олийгоҳда чет элдаги етакчи олимлар ва профессор-ўқитувчилар жалб қилиниб, ёшларга энг замонавий дастурлар асосида таълим-тарбия берилади.

Болаларнинг меҳнат кўникмаларини мактаб давридан бошлаб шакллантириб бериш мақсадида “касба ўргатиш тизими” жорий этилади.

Яна бир масала – педагоглар малакасини ошириш, уларнинг машаққатли меҳнатини рағбатлантиришга алоҳида эътибор қаратилади.

Маълумки, муаллимлар ҳозирги вақтда ҳар 5 йилда малака оширади. Бундан буён уларнинг “хаёт давомида ўқиш” тамойили асосида ўз малакасини узлуксиз ошириб бориши йўлга қўйилади.

Шунингдек, ўқитувчиларнинг ўз фанини билиши, педагогик маҳорати ва психологик тайёргарлигидан келиб чиқиб, тоифа бериш мезонлари ҳам қайта кўриб чиқилади.

Яна бир бор тақдирлайман, жамиятда ўқитувчи касби энг нуфузли ва обрўли касб бўлиши лозим. Муаллимларимиз болаларга сифатли таълим бериш ва ўз устида ишлашдан бошқа нарса ҳақида ўйламаслиги учун давлат барча шароитларни яратиб бериши зарур. Шу боис ўқитувчи, мураббий ва методистлар меҳнатига муносиб ҳақ тўлаш бўйича бошлаган ишларимиз келгуси йилда ҳам давом эттирилади. Бунинг учун ҳалқ таълими ходимларини рағбатлантириш ҳудудий жамғармаларига 330 миллиард сўм йўналтирилади.

Шу билан бирга, 240 мингдан зиёд мактаб ўқитувчиларига синф раҳбарлиги учун устама тўловлар 1,5 баробарга оширилиб, бюджетдан 400 миллиард сўм қўшимча маблағ ажратилади.

Учинчидан, олий таълимнинг қамрови ва сифатини оширишга алоҳида эътибор қаратилади.

Кейинги йилдан бошлаб олий таълимга ажратиладиган давлат грантлари сони камида 25 фоизга оширилади.

Олий ўқув юртиларига қабул қилишда эҳтиётжаманд оилалар қизлари учун грантлар сонини 2 баробарга кўпайтириб, 2 мингтага етказамиз. Аъло баҳоларга ўқийётган, ижтимоий ҳимоюга муҳтож қизлар учун махсус стипендиялар жорий этилади.

Ҳозирги вақтда ёшлар энг нуфузли олийгоҳларга кириш учун интилади, лекин олий ўқув юртилари ўртасида билимли ва иқтисодий ёшларни жалб қилиш бўйича рақобат йўқ. Шу сабабли хусусий олийгоҳларга ҳам зарур мутахассисларни тайёрлаш бўйича давлат буюртмаси бериш тизими йўлга қўйилади.

Олийгоҳлар ва таълим тизимининг кўйи бўғинлари ўртасидаги узвийликни кучайтириш мақсадида 65 та академик лицей олий ўқув юртига тасаруфига ўтказилади. Шунингдек, 187 та техникум ҳам ўз йўналиши бўйича турдош олийгоҳ ва тармоқ корхоналарига бириктирилади.

Нуфузли хорижий университетлар, илмий ва инновацион марказлар билан алоқаларни кучайтириш, улар билан кадрлар тайёрлаш бўйича ҳамкорликни янада кенгайтиришимиз зарур.

Шу муносабат билан келгуси йилда “Эл-юрт умиди” жамғармаси орқали етакчи хорижий олий ўқув юртиларининг магистратура ва докторантурасида ўқишга юбориладиган ёшлар сони 5 баробарга оширилади. Бу дастур орқали илк бор бакалавр йўналишида чет элларга 100 нафар ўғил-қизларимизни юборамиз. Кейинги йиллардан уларнинг сони 2-3 баробарга кўпайтирилади.

Янги йилда юртимиздаги 30 та етакчи олийгоҳга ўқув дастурларини ишлаб чиқиш, қабул квотаси ва молиявий масалаларни мустақил ҳал қилиш ҳуқуқи берилади.

Тўртинчидан, мамлакат тараққиётининг замини, ҳеч шубҳасиз, илм-фан ва инновациялардир.

Келгуси йилда илм-фан соҳасида олийгоҳлар ва илмий ташкилотлардаги докторантлар сони 4,5 мингтага етказилади ёки 2017 йилга нисбатан 3 баробарга оширилади. Ушбу мақсадлар учун бюджетдан қўшимча 240 миллиард сўм ажратилади.

Илгор халқаро амалиёт асосида доцент ва профессор илмий унвонлари, фалсафа ва фан доктори илмий даражаларини бериш ваколати ўз йўналиши бўйича нуфузли бўлган олийгоҳларнинг илмий кенгашиларига ўтказилади.

Жорий йилда илк бор математика, кимё-биология ва

геология фанларини таълим ва илмнинг устувор йўналиши сифатида белгилаб, уларни комплекс ривожлантириш чоралари кўрилади. Жумладан, 98 та ихтисослашган мактаблар ҳамда Геология фанлари университети ташкил этилди. Ўқув дастурлари тубдан қайта кўриб чиқилди, ўқитувчиларнинг иш ҳақи оширилди.

Энди кейинги йил учун устувор илм-фан йўналишларини белгилаб олишимиз керак.

Агар тарихга назар ташлайдиган бўлсак, дунёдаги деярли барча кашфиёт ва теҳномолияларни яратишда физика фани фундаментал асос бўлганини кўраемиз. Ҳақиқатан ҳам, физика қонунларини чуқур эгалламасдан туриб, машинасозлик, электротехника, IT, сув ва энергияни тежайдиган теҳномолиялар каби бугун замон талаб қилаётган соҳаларда натижага эришиб бўлмайди.

Буюк мутафаккир шоиримиз Мир Алишер Навоий ўз даврида ёшларга мурожаат қилиб, “Кўёшлиқ истасанг, касби камол эт”, деб ёзганлар. Чиндан ҳам, одамларга кўёшлик беиннат нур таратишни, яхшилиқ қилишни истайдиган инсон, камолотга интилиб, турли илм ва касб-хунарларни ўзлаштириши лозим.

Ҳозирги даврда хорижий тилларни мукамал ўрганмасдан туриб, буюк бобомиз айтган ана шундай марраларга эришиб бўлмайди, десак, адашмаган бўламиз.

Бундай ўткир талабга амал қилиб, келгуси йилда физика ва чет тилларини ўрганишни устувор йўналиш этиб белгилашни тақлимф бўламиз.

Шу мақсадда келгуси йилда таълимнинг барча бўғинларида ушбу фанларни ўқитиш сифатини тубдан ошириш, ихтисослашган мактаблар очиб, малакали педагогларни жалб этиш каби тизимли ишлар амалга оширилади.

Физика бўйича Аҳмад Фарғоний номидagi халқаро фан олимпиадаси ташкил этилади. Шунингдек, физика йўналишида илмий изланишлар кўлами ва сифатини ошириш, ёш олимларга зарур шарт-шароитларни яратиш бўйича қўшимча чора-тадбирлар амалга оширилади.

Бешинчидан, ёшлар ўртасида бандликни таъминлаш ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш масаласи эътиборимиз марказида бўлади.

Бунинг учун келгуси йилда профессионал таълим тизими меҳнат бозоридagi талаб ва халқаро андозаларга мос янгича ёндашувлар асосида ислох қилинади.

Бундан буён ишчи касблар бўйича талаб қўйишда малака асосий ўринга чиқади.

Шунинг учун Ҳукумат келгуси йил 1 январдан талаб юқори бўлган ишчи касблар бўйича фуқароларнинг малака даражасини тасдиқлаш тизимини жорий этсин.

Ҳабарингиз бор, Ёшлар форумидagi учрашувимизда ёшлар тадбиркорлиги ва бандлигини таъминлаш учун 100 миллион доллар ажратиш тўғрисида қарор қабул қилдик.

Бундан ташқари, ёшларнинг бизнес лойиҳаларини кредитлаш ҳамда уларни касб-хунарга ўқитиш учун 1 триллион сўм ва 50 миллион доллар ажратилади.

Олтинчидан, эҳтиётжаманд оилаларнинг фарзандлари, чин етим, ногиронлиги бўлган ва давоаланишга муҳтож болаларга алоҳида меҳр-мурувват кўрсатиш бўйича янги тизим жорий этилади.

Ҳозирги кунда республикамизда алоҳида эътиборга муҳтож 18 ёшгача бўлган 150 минг нафар фарзандларимиз бор. Уларнинг таълим олиши, аниқ киб касбини эгаллаш учун кўмаклашиш, оғир касалликка чалинганларни даволаш, чин етимларга ҳаётда ўз ўрнини топишга ёрдам бериш, уй-жой билан таъминлаш – нафақат вазирамиз, аввало, инсоний бурчимиздир.

2021 йилда биринчи марта бюджетдан 900 нафар чин етим ёшларни уй-жой билан таъминлашга 50 миллиард сўм ажратилади.

Умуман, бундай эзгу ишларни тизимли йўлга қўйиш учун Болаларни қўллаб-қувватлаш жамоат фондиди ташкил этиб, унга бюджетдан 100 миллиард сўм йўналтирсак, ўйламанки, силар ҳам бу ташаббусни қўллаб-қувватлайсиз. Бу маблағлар йил давомида кўпайтириб борилади.

Бу ташаббус умумхалқ ҳаракати айланishi, саховатпеша ҳамюртларимиз ушбу хайри ишга муносиб ҳисса қўйишига ишончим комил.

Олий Мажлис палаталари Болаларни қўллаб-қувватлаш жамоат фонди фаолиятини қонун даражасида мустаҳкамлаб, бу борада фаоллик кўрсатган юрдошларимизни рағбатлантириши ҳам назарда тутиши мақсадга мувофиқ. Шунингдек, Болалар Омбудсмани тўғрисидаги қонунни қабул қилишнинг ҳам вақти-соати келди.

Умуман, ёшларимизни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш бўйича юқорида қайд этилган форумда жуда кўплаб масалалар ечимини келишиб олдик. Шунинг учун бугун улар тўғрисида батафсил тўхталмадик.

Барчамиз учун эндиги вазифа – ушбу ташаббус ва тақлифларни тўлиқ амалга оширишдан иборат.

Ҳурматли йиғилиш иштирокчилари! 2021 йил учун яна бир муҳим йўналиш сифатида белгиланган тиббиёт соҳасида қуйидаги устувор вазифаларга алоҳида эътибор қаратилади.

Биринчидан, келгуси йилда ҳам коронавирус пандемиясига қарши курашни тизимли равишда давом эттириш – энг муҳим вазифаларимиздан бири бўлади.

Бу ишлар учун 2021 йил давлат бюджетига 3 триллион сўм захира шакллантирилди. Ушбу маблағлар ҳисобидан, албатта, аҳолини коронавирусга қарши эмлаш тадбирлари ҳам амалга оширилади.

Санитария-эпидемиология хизмати сифатини ошириш, унинг моддий-техник базасини яхшилаш ва замонавий лабораториялар ташкил этишга 200 миллион доллар йўналтирилади.

Пандемия сабоқларидан келиб чиққан ҳолда, тиббиёт соҳасини рақамлаштириш кўлами янада кенгайтирилади. Жумладан, барча тиббиёт муассасаларида масофавий хизматларни кўпайтириш, поликлиника ва касалхоналарни электрон иш юритишга ўтказиш чоралари кўрилади. Шунингдек, республика ихтисослашган тиббиёт марказлари ва уларнинг филиаллари ўртасида телемедицина йўлга қўйилиб, диагностика ва даволаш учун жойлардаги имкониятлар янада кенгайтирилади.

Иккинчидан, она ва бола соғлиғига эътибор – жамиятга, келажакка эътибордир.

Шу мақсадда кейинги йилдан бошлаб 15 ёшгача бўлган болалар ва ҳомиладор аёлларга 7 турдаги витаминлар, болалар учун паразитар касалликларга қарши дори воситалари бепул тарқатилади. Бу жараён билан 2021 йилда – 11 миллион нафар, 2022 йилда – 17 миллион нафар аҳоли қамраб олинади ва бу ишларга 100 миллиард сўм маблағ йўналтирилади.

Аёллар ва болаларни йод, темир, фолий кислотаси, витаминлар ва паразитларга қарши дорилар билан бепул таъминлаш орқали ёшлар ўртасида камқонлик 25 фоизга камайтирилади.

Учинчидан, тиббиётнинг бирламчи бўғинини кучайтириш, айниқса, қишлоқ ва маҳаллаларда тиббий хизматни сифат жиҳатидан янги босқичга кўтариш зарур.

Бу борада бирламчи бўғинда умумий амалиёт шифокори ўрнига оилавий шифокор ва унга ёрдамчи сифатида 5 нафар ўрта тиббиёт ходимидан иборат “тиббий бригадалар” ташкил этилади.

Ҳар бир маҳаллада, энг аввало, 5 ёшгача болалар, шунингдек, туғиш ёшидаги ва ҳомиладор аёллар, ногиронлиги бўлганлар, қон-томир, онкологик, эндокрин каби касалликларга мойиллиги бўлган фуқаролар билан ишлашнинг алоҳида тизими жорий этилади.

Шу билан бирга, давлат томонидан бепул тиббий хизматлар ва дори воситаларга рўйхати қайта шакллантирилиб, улар билан аҳолини қафолатли таъминлаш тизими босқичма-босқич йўлга қўйилади.

Шунингдек, тиббий хизматлар кўрсатишда бирламчи бўғин қамровини кенгайтириш мақсадида келгуси 3 йилда 315 та “оилавий шифокор” пункти ва 85 та оилавий поликлиника ишга туширилади.

Бундан ташқари, “қишлоқ шифокори” дастури доирасида олис худудларда иш бошлайдиган мингдан ортиқ врачга 30 миллион сўмдан ёрдам пули берилади ҳамда улар хизмат уйлари билан таъминланади.

Олис ва чекка худудларда бирламчи ва ихтисослашган тиббий ёрдам кўрсатиш ва эҳтиётжаманд аҳоли учун скрининг тадбирларига хусусий шифохоналар ҳам жалб этилиб, уларга субсидия ажратилади.

Ўрта бўғин тиббиёт ходимлари – ҳамшира ва фельдшерларнинг обрўси ва мавқеини оширишга алоҳида урғу берамиз. Жумладан, 47 та Ибн Сино номидagi техникумларни ҳар йили битирадиган 20 мингдан ортиқ ўғил-қизларимиз тиббиётнинг бир неча соҳаларида касб эгаси бўлиб чиқади. Шунингдек, ўрта бўғин тиббиёт ходимларига “ҳамширалик иши” билан мустақил шуғулланиш учун рухсат берилади.

Тўртинчидан, ҳозирги кунда 12 мингдан зиёд фуқароларимиз оқ қон ва оғир ирсий гематологик касалликдан азият чекомда.

Шу сабабли келгуси йилда онко-гематология соҳаси ҳамда даволаш қийин бўлган касалликлар бўйича ҳақсиз диагностика ва тиббий амалиётлар учун бюджетдан 250 миллиард сўм ажратилади.

Ўткир буйрак етishмовчилиги бўлган 5 мингдан ортиқ бемор эса илк бор бепул гемодиализ хизмати билан қамраб олинади ва шу мақсадлар учун бюджетдан 140 миллиард сўм йўналтирилади.

Шунингдек, эндокрин касалликларни аниқлаш ва даволаш мақсадида худудий шифохоналарда махсус бўлимлар ташкил этилади. Бунинг учун 2021 йилда бюджетдан 150 миллиард сўм ажратилади.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ШАВКАТ МИРЗИЁЕВНИНГ ОЛИЙ МАЖЛИСГА МУРОЖААТНОМАСИ

(Боши 1-, 2-, 3-саҳифаларда)

Яна бир масала – аҳолимизнинг катта қисмини қий-найдиган ўткир қон-томир касалликлари бўйича 35 та туманлараро марказ ташкил этамиз. Ушбу марказлар аҳолига инфаркт ва инсульт ҳолатларида тезкор ва малакали тиббий ёрдам кўрсатиш орқали ўлим ва ногиронликни камайтиришга хизмат қилади. Шу тариқа ҳар йили камида 30 минг нафар инсоннинг ҳаёти сақлаб қолинади.

Бешинчидан, жисмоний тарбия ва спортни янада оммалаштириш – аҳоли саломатлигини таъминлашда муҳим омиддир.

Келгуси йилда 70 та жисмоний тарбия ва спорт муассасаси, 16 мингта бочка ва мактабларни спорт жиҳозлари билан таъминлашга 100 миллиард сўм ажратилади. Шунингдек, барча туман марказлари ва шаҳарларда махсус педалар ва велосипед йўлакларни барпо этилади.

Аҳолини оммавий спорт турларига кенг жалб қилиш орқали 2021 йилда қамров ҳозирги 19 фоиздан 25 фоизга etkazилади.

Спорт ҳақида гапирганда, яна бир муҳим вазифа олдимизда турганини таъкидлаб ўтмоқчиман.

Яқинда Осиё олимпия кенгаши 2025 йилда Ёшлар ўртасида Осиё уйларини Тошкент шаҳрида ўтказиш бўйича қарор қабул қилди. Бу мамлакатимизга кўрсатилган катта ишонч, десак, тўғри бўлади. Айни вақтда бунинг масъулияти ҳам катта эканини, уйлайманки, барчамиз яхши тушунамиз. Қўтғамиз миқёсидаги ушбу мусобақага ҳозирдан бошлаб пухта тайёргарлик кўришимиз лозим.

Олтинчидан, халқимизнинг маданий-маърифий ҳаётини юксалтириш масалаларига алоҳида эътибор қаратилади.

Бунда маданият ва санъат муассасалари фаолиятини жонлантириш, уларнинг моддий-техник базасини мустаҳкамлашга бюджетдан 420 миллиард сўм йўналтирилади. Жумладан, худудларда 22 та театр ва маданият объекти қурилади ва реконструкция қилинади.

Тошкент шаҳрининг марказида Миллий академик драма театри, машҳур япон архитектори Тадао Андо лойиҳаси асосида янги санъат музейи, замонавий кутубхона ҳамда Алишер Навоий номидаги халқро ижод мактабидан иборат маданият ва маърифат мажмуасини барпо этиш бўйича амалий ишлар бошланади. Мустақиллигимизнинг 30 йиллигига бағишлаб пойтахтимиз марказида “Истиқлол” мажмуаси қад ростлайди.

Илгари кўп йиллар давомида ўтказиб келинган Тошкент халқро кинофестивали “Ипак йўли дурдонаси” – Тошкент халқро кинофестивали номи билан қайта ташкил этилади.

Шу ўринда яна бир муҳим масалага алоҳида тўхталиб ўтмоқчиман. Бой тарихимиз дурдонаси бўлган маданий меросимизни асраб-авайлаб, келажак авлодлар учун безавол etkazишимиз зарур. Ҳозирги вақтда уларнинг сони 7 мингдан зиёдни ташкил этади.

Афсуски, кейинги пайтларда бебаҳо маданий меросимиз бўлган айрим обидаларимизга зарар etkazиш ҳолатлари учраётгани бу борада эътибор сувайганидан далолат беради. Бу иш нафақат Маданият вазирлиги, балки маҳаллий ҳокимликлар, маҳалла, оммавий ахборот воситалари ва кенг жамоатчиликнинг ҳам диққат марказида бўлиши керак.

Ҳукумат бир ой муддатда маданий мерос объектларининг ҳисобини юритиш, сақлаш ва ҳимоясини таъминлаш бўйича алоҳида дастур қабул қилиши лозим.

Қадрли халқ вакиллари!

Янги йилда иқтисодий ислохотларнинг пировард мақсади камбағалликни қисқартириш ва аҳоли фаровонлигини оширишдан иборат бўлади. Ушбу стратегик мақсадларга ҳамма учун тенг имконият яратадиган юқори иқтисодий ўсиш ҳисобига эришилади.

Сўнги 4 йилда иқтисодиётимизнинг борча жабҳаларига бозор механизмларини жорий этиш бораида жиддий қадамлар ташланди. Эндиги вазифа – чуқур таркибий ислохотлар орқали узок муддатли барқарор ўсишнинг пойдеворини яратишдан иборат. Шуларни инобатга олиб, кейинги йилда қуйидаги йўналишларда кенг қамровли ишларни амалга оширамиз.

Биринчидан, камбағалликни қисқартириш борасида комплекс ёндашув ва ностандарт усулларни жорий этамиз.

Бир ҳақиқатни аниқ тушуниб олишимиз керак – камбағаллик масаласи кредит, ижтимоий нафақа ёки уй бериш билан ўз-ўзидан ҳал бўлиб қолмайди. Бунинг учун таълим, соғлиқни сақлаш, касб-хунарга ўқитиш, ичимлик сув, энергия ва йўл инфратузилмаси билан боғлиқ комплекс муаммоларни ҳал этиб бориш керак.

Нима учун биз “темир дафтар”ни жорий этдик? Бундан мақсад – эҳтиёжманд аҳолини тўғри аниқлаш ва шу асосда, улар билан манзилли ишларни ташкил этишдир.

Келгуси йилдан тўлиқ ишга тушадиган “Ижтимоий реестр”да “темир дафтар”даги барча маълумотлар қамраб

олиниб, эҳтиёжманд оилаларга 30 дан зиёд ижтимоий хизматлар электрон шаклда кўрсатилади.

Биринчи навбатда, камбағал аҳолининг асосий эҳтиёжларини кафолатли таъминлашимиз лозим. Бу масалада халқро экспертлар билан чуқур таҳлил асосидаги ҳисоб-китоблар якунига etkazилмоқда. Келгуси йил 1 мартдан бошлаб аҳолининг минимал истеъмол харажатлари миқдори эълон қилинади.

Ҳукумат икки ой муддатда ижтимоий кафолатларни бир тизимга келтириб, уларни минимал меъёрлар даражасида босқичма-босқич таъминлаш бўйича дастур ишлаб чиқсин.

“Темир дафтар”га киритилган ҳар бир фуқарони камбағалликни чиқариш бўйича “мотивация, кўникма ва молиявий кўмак” тамойили асосида янги механизм жорий этилади.

Камбағалликдан чиқиб кетиш учун энг муҳим омил – бу инсоннинг интилиши, ўз кучига таянган ҳолда, аниқ мақсад сари ҳаракати бўлиши керак. Шу мақсадда келгуси йили маҳаллаларда аҳолини касб-хунарга ўқитиш бўйича мингдан зиёд марказлар ташкил этилади. Бунда касб-хунарга ўқитилган ҳар бир шахс учун ўқув марказларига 1 миллион сўмгача субсидия берилиб, бунинг учун бюджетдан 100 миллиард сўм ажратилади. Уқув курсларини тамомлаб, ўз бизнесини бошламоқчи бўлган фуқароларга асбоб-ускуна харид қилиш учун 7 миллион сўмгача субсидиялар берилади.

Шунингдек, ҳар бир туманнинг имконияти ва ривожланиш йўналишидан келиб чиқиб, деҳқончилик билан шугулланидиган оилаларга 10 сотихдан 1 гектаргача ер майдонлари ажратилади.

Эҳтиёжманд аҳоли бандлигини таъминлашга Бандликка кўмаклашиш ҳамда Жамоат ишлари жамғармаларидан 500 миллиард сўм йўналтирилади.

Пандемия шароитида ўз ишини йўқотган аҳолини камбағалликка тушиб қолишига йўл қўймаслигимиз керак. Шунинг учун келгуси йилдан бошлаб янги тизим жорий этилади. Унга кўра, вақтинча ишсизлик нафақаси 3 баробар оширилади ва бунда 6 та ҳужжат талаб этиладиган эски бюрократик тартиб бекор қилинади.

Камбағалликни қисқартириш борасида худудлардаги ҳақиқий ҳолатга баҳо бериш, амалга оширилаётган ишлар ижросини назорат қилиш Олий Мажлис палаталари ва маҳаллий Кенгашларнинг диққат марказида бўлиши лозим.

Ҳар бир туман ва шаҳар ҳокими бир ой муддатда ўз худудида камбағалликни қисқартириш бўйича манзилли дастур ишлаб чиқиб, унинг ижроси бўйича ҳар чорақда маҳаллий Кенгашларда ҳамда оммавий ахборот воситалари орқали халққа ҳисобот бериб бориши зарур. Бу масала барча раҳбарларнинг биринчи даражали вазифаси ва иш самарасини баҳолайдиган асосий мезонга айланиши керак.

Иккинчидан, иқтисодиётда таркибий ўзгаришларни амалга оширишда давлат компанияларини трансформация қилишни жадаллаштириш керак.

Ҳозирги вақтда давлат иштирокидаги корхоналарнинг аксарияти молиявий барқарор бўлмагани учун давлатга оғир юк бўлиб қолмоқда. Шунинг учун жорий йилдан барча давлат корхоналарини ислох қилиш дастури амалга оширилмоқда. Жумладан, келгуси йилда Навоий конметаллургия комбинати, “Ўзбекнефтегаз”, “Ўзбекгидроэнерго”, “Ўзавтосаноат” акциядорлик жамиятлари халқро молия бозорига чиқиб, давлат кафолатисиз маблағ жалб қилиш имкониятига эга бўлади.

Тан олиш керак, мутахассисларнинг билим ва малакаси, йирик корхоналарнинг техник имкониятлари, уларни мустақил трансформация қилиш учун етарли эмас. Шунинг учун электр энергетикаси, нефть-газ ва кимё саноати, машинасозликдаги йирик корхоналар ҳамда тижорат банкларини ислох қилишга Жаҳон банки, Европа тикланиш ва тараққиёт банки, Осиё тараққиёт банки ҳамда “МакКинзи”, “Бостон консалтинг Групп”, “Ротшилд” каби халқро тан олинган компаниялар жалб этилди.

2021 йилда стратегик аҳамиятга эга бўлган 32 та йирик корхона ва тармоқни трансформация қилиш ишлари амалга оширилади. Банклар фаолиятига рақамли технологияларни кенг жорий этиш эҳтиёжманд марказида бўлади.

2021 йилда “Саноатурилишбанк”, “Асака банк”, “Ипотэка банк”, “Алоқа банк”, “Турон банк” ҳамда “Қишлоқ қурилиш банк”ни хусусийлаштиришга тайёрлашимиз. Каммида битта йирик банкдаги давлат улуши стратегик инвесторларга тўлиқ сотилади. Бу борада етакчи Европа банклари билан музокаралар олиб борилмоқда.

Таркибий ислохотларнинг яна бир йўналиши бу – давлатнинг иқтисодиётдаги иштирокини камайтиришдир.

Биз давлат активларини очик-ошкоро ва самарали сотиш учун, халқро молиявий ва ҳуқуқий маслаҳатчиларни жалб этган ҳолда, қатор корхоналарни хусусийлаштиришга оид кенг қамровли ишларни бошладик.

Келгуси йилда “Фаргона азот” ва “Деҳқонобод калий” заводлари, “Кока-кола ичимлиги” корхонаси, “Билдирсой” ва “Чорвоқ” оромоҳлари, “Ичан қалъа” ва “Ҳайат Реженси” меҳмонхоналари, “Пойтахт” бизнес мажмуаси, алкоголь, ёғ-мой каби тармоқлардаги 83 та йирик корхонадаги давлат улуши сотувга қўйилади.

Умуман олганда, давлат улуши бўлган корхоналар сони, келгуси икки йилда камида 3 баробар қисқартирилади.

Учинчидан, товар ва молия бозорларида эркин рақобат муҳитини шакллантириш ҳамда тадбиркорларга хомашё сотиб олиш учун тенг имкониятлар яратиш зарур.

Ҳозирги кунда электр энергияси, газ, қимматбаҳо металлургия, минерал ўғитлар, транспорт хизматлари каби йўналишларда монопол бозорлар мавжуд бўлиб, уларда кўплаб муаммолар сақланиб қолмоқда.

Шу ўринда бир масалага алоҳида тўхталиб ўтмоқчиман. Иқтисодий фаоллик ва аҳоли даромадлари ўсгани сайин, энергия ресурсларига бўлган талаб ортиб боради. Шунинг учун нефть-газ ва энергетика соҳаларидаги ислохотларни ва бошланган йирик лойиҳаларни амалга etkazишимиз лозим. Жумладан, 2021 йилда давлат ва хусусий электр станциялари ҳамда истеъмолчилар ўртасида электр энергияси улгуржи бозорини шакллантириш бошланади.

Шунингдек, табиий газ таъминотида монополияни бекор қилиб, бозор механизмларини жорий этамиз. Бунда ишлаб чиқарувчи ва импортёрларга бирга орқали табиий газни сотиш, улгуржи истеъмолчилар эса газни сотиб олиш ҳуқуқига эга бўлади. “Узтрансгаз” компанияси эса фақат газни транспортировка қилади.

Сулолтирилган газ бозорига хусусий сектор иштирокини кенгайтириш мақсадида унинг импортига ўрнатилган боғлар бекор қилинади.

Заргарлик соҳасида ҳам тадбиркорларга хомашё сотиб олиш учун кенг имкониятлар яратилади. Бунда келгуси йил 1 мартдан бошлаб, қумушни бирга орқали ишлаб чиқарувчиларга эркин сотиш тартиби ўрнатилади.

Автомобиль саноатида соғлом рақобат муҳитини ривожлантириш ва корхоналарга тенг шaroитлар яратиш орқали соҳада ишлаб чиқарувчилар сони кўпайтирилади.

2021 йилдан бошлаб озиқ-овқат, нефть ва электротехника каби тармоқларда 73 та акциз солиғи бекор қилинади.

Яна бир масала – ҳозирги кунда давлат харидларида атиги 4 фоиз тадбиркор қатнашмоқда.

Келгуси йилда 24 та йирик давлат корхонасига давлат хариди бўйича очик-ошкоро талаблар жорий этилади. Натижада маҳаллий тадбиркорларимиз ҳар йили камида 10 триллион сўмлик махсуслотларини ушбу корхоналарга сотиш имкониятига эга бўлади.

Бундан буён барча давлат харидлари жамоатчилик ва парламент назоратида бўлади.

Тўртинчидан, иқтисодий ўсишга, аввало, рақобатдош саноат занжирларини яратиш ҳамда бундай лойиҳаларга инвестицияларни кўпайтириш орқали эришилади.

Гарвард университети тадқиқотларига кўра, мамлакатимиз 50 дан ортик саноат махсуслотларини ишлаб чиқаришда барча имкониятлар ва нисбий устуликларга эга. Айниқса, нефтьгаз-кимё, металлургия, машинасозлик, электротехника, фармацевтика, қурилиш материаллари, тўқимачилик, чарм-пойабзал, озиқ-овқат ҳамда “ашиил иқтисодиёт” билан боғлиқ саноат тармоқлари иқтисодиётимиз “драйверлари”га айланиши учун барча етарли шaroитлар мавжуд.

Бу тармоқларда хусусий секторнинг ташаббуслари ва янги лойиҳаларини кўллаб-қувватлаш ҳамда кооперацияни ривожлантириш бўйича барча чоралар қўрилиши лозим.

Ҳозирги кунда Ёзгондаги декоратив тошлар, Намангандаги тайёр кийим-бош, Тошкент шаҳри Яшнобод туманидаги “Технопарк” каби саноат кластерлари ўз самарасини кўрсатиб, шу тизим афзалликларини намоеён этмоқда.

Ҳукумат келгуси йил 1 апрелгача истиқболли саноат кластерлари рўйхатини аниқлаб, уларни жиддий ривожлантириш учун алоҳида дастур ишлаб чиқсин.

Шунингдек, “божхона ҳудудида қайта ишлаш режими” да саноат махсуслотлари ишлаб чиқаришини кўпайтириш зарур.

Шу билан бирга, инвестиция сиёсатини юритишда давлат иштирокини пайсантириш, хусусий ва тўғридан-тўғри инвестициялар улушини ошириш керак.

Геология соҳасида жорий йилда 21 та кон ва истиқболли майдонлар очик аукцион орқали инвесторларга сотилди. 2021 йилда яна 50 та кон ва истиқболли майдонлар маҳаллий ва чет эллик инвесторларга очик механизмлар асосида сотилади. Бундай ишларни бошқа йўналишларда ҳам давом эттиришимиз керак.

Умуман олганда, келгуси йилда 23 миллиард доллар қийматдаги инвестицияларни ўзлаштириш зарур. Натижада 226 та йирик саноат ва инфратузилма объектлари ишга туширилади.

(Давоми 5-, 6-, 7-, 8-саҳифаларда)

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ШАВКАТ МИРЗИЁЕВНИНГ ОЛИЙ МАЖЛИСГА МУРОЖААТНОМАСИ

(Боши 1-, 2-, 3-, 4-саҳифаларда)

Навоий кон-металлургия комбинатида 2 та йирик металлургия заводи, Олмалик кон-металлургия комбинатида техноген рудани қайта ишлаш заводи, шунингдек, республикамиз бўйича тўқма-чилик, қурилиш материаллари, чарм-пойабзал, озиқ-овқат ва фармацевтика тармоқларида юзлаб янги ишлаб чиқариш қувватлари барпо этилади.

Биргина Тошкентдаги "Яшнобод" технопаркида яна 11 та замонавий электротехника корхонаси ишга туширилиб, у ердаги жами корхоналар сони 17 тага ва ишловчилар сони 11 мингга етказилади.

Тошкент, Навоий, Самарқанд, Сурхондарё вилоятларида жами қувват 760 мегаватт бўлган янги электр станциялари ишга туширилади.

Қаҳқарадە вилаетида қиймати 3 миллиард 600 миллион доллар бўлган, йилга 1,5 миллион тонна керосин, дизель ёқилгиси ва суьултирилган газ ишлаб чиқарадиган мажмуа тўлиқ махсулот беришни бошлайди.

Бешиначидан, макроиктисодий барқарорлик – иқтисодий ислохотларнинг мустақам пойдеворидир.

Шунинг учун келгуси йилда инфляциявий таргетлаш доирасида нарх-наво ўсишини 10 фоиздан оширмаслик Марказий банк ва Ҳукуматнинг асосий вазифаси бўлади. Бу борада глобал пандемия озиқ-овқат хавфсизлигини таъминлашга жиддий эътибор қаратиш зарурлигини яна бир бор тасдиқлади. Шу боисдан ҳам асосий озиқ-овқат махсулотлари нархининг кескин ошиб кетишига йўл қўймаслик мақсадида импорт соҳасидаги бож тўловлари бўйича берилган имтиёзлар яна бир йилга узайтирилади.

Умуман, халқимиз хотирхам бўлиши керак: сифатли озиқ-овқат махсулотлари ишлаб чиқариш, бу борада кафолатланган захирано яратиш ва уларни бозорга узлуқлиқ етказиб бериш ҳамда нарх-наво барқарорлигини таъминлаш ишларига устувор даражада эътибор қаратилади. Бунинг учун Ҳукумат ва ҳокимликлар томонидан барча чоралар қўрилади ҳамда бу масала Президентнинг доимий назоратида бўлади.

Шунингдек, 2021 йилда иқтисодиётни камида 5 фоизга ўсишини, бюджет дефицити ялпи ички махсулотга нисбатан 5,4 фоиздан ошмаслигини таъминлашимиз зарур. Келгуси 2 йилда эса бюджет дефицитини 2 фоиздан оширмаслик бўйича Ҳукумат зарур чора-тадбирларни белгилаши лозим.

Мана, валюта бозори эркинлашганига ҳам 3 йилдан ошди. Шу даврда эркин валюта айирбошлаш бўйича юртимизда етарли тажриба тўланди. Энди иқтисодиётимизнинг хоржий валютага боғлиқлик даражасини босқичма-босқич камайитириш керак. Шу мақсадда келгуси йилда валюта кредитлари улўшини ҳозирги 50 фоиздан 45 фоизга, яъни камида 2 миллиард долларга пасайитириш лозим.

Янги йилда миллий валютада чиқариладиган халқаро облигациялар улўшини ҳозирги 25 фоиздан камида 40 фоизга ошириш зарур.

Шу билан бирга, келаси йили банлараро валюта бозори "онлайн" платформага ўтказилади ва тадбиркорларга валютани бевосита банкнинг ўзидан сотиб олиш учун имконият яратилади. Натижанда тадбиркорлар валютани ҳозиргидек 4 кунда эмас, ерин соатда сотиб олиши мўкин бўлади.

Яна бир масала – ҳозирги кунда Ўзбекистоннинг давлат ташқи қарзи Жаҳон банки ва Халқаро валюта жамғармаси мезонларига кўра хавфсиз ҳисобланади. Айни вақтда ташқи қарз ҳисобидан худудларда амалга оширилаётган лойиҳалар бундан буён маҳаллий Кенгашлар ва жамоатчилик муҳокамасидан ўтказилади. Уларнинг натижалари тўғрисида жамоатчиликка ҳисобот бериш тизими йўлга қўйилади.

Шунингдек, давлат номидан ташқи қарз олиш камайитирилиб, инвестиция ва инфратузилма лойиҳаларига кўпроқ хусусий капитал жалб этилади. Масалан, кейинги йилда давлат-хусусий шериклик асосида 40 дан ортқк йирик ва ўрта лойиҳаларни амалга ошириш бошланади.

Марказий банк молия бозорига рақобатни ошириш мақсадида 1 февралга қадар банк бўлмаган кредит ташкилотлари тўғрисида қонун лойиҳасини киритсин.

Шунингдек, мамлакатимизда ислом молиявий хизматларини жорий этиш бўйича ҳуқуқий базани яратиш вақти-соати келди. Бунга Ислом тараққиёт банки ва бошқа халқаро молия ташкилотлари экспертлари жалб этилади.

Олтинчидан, тадбиркорлик ва кичик бизнесни ривожлантириш бўйича янада қўлай шароитлар яратилади.

Бир нарсани алоҳида таъкидлаш керак, пандемия даврида иқтисодиётнинг барқарор ишлаши учун тадбиркорлар давлат билан теппа-тенг ҳисса қўшидилар. Шунинг учун барчамиз тадбиркорларга елкадош бўлиб, уларни доимо қўллаб-қувватлашимиз шарт. Бу борада ишбилармонларнинг ҳақ-ҳуқуқларини, айниқса, хусусий мулк дахлсизлигини таъминлаш – барча даражадаги давлат органларининг асосий вазифаси бўлиши лозим.

Шу билан бирга, айрим жойларда давлат органлари тизи-

мидаги раҳбар ва мутасаддилар томонидан тадбиркорларнинг мулкка доир ҳуқуқларини бузиш ҳолатлари давом этмоқда. Бундай мансабдорларни маъмурий жавобгарликка тортиш бўйича Бизнес-омбудсманга ваколат беришни тақлиф этаман.

Келгуси йилда "Солиқчи – кўмакчи" тамойили асосида тадбиркорлар учун уларнинг бизнес ҳамкорининг солиқ қарздорлиги ҳақидаги маълумотларни олиш имконияти яратилади.

Тадбиркорларга янада қўлайлик яратиш мақсадида 105 та лицензия ва рухсатнома турлари бекор қилинади, 115 таси бўйича эса тартиб-қоидалар соддалаштирилади.

Пандемия шароитида айланма маблағ танқислигига дуч келган тадбиркорларимиз оёққа туриб олишлари учун уларга кўмак беришни давом эттираимиз.

Туризм, транспорт ва умумий оқватланиш соҳаларига берилган имтиёзлар келгуси йил якунигача узайтирилади. Шунингдек, 20 мингта тадбиркорнинг 400 миллиард сўмлик эр ва мол-мулк солигини тўлаш муддатини яна бир йилга узайтиришни тақлиф этаман.

Бундан ташқари, 1 миллиард сўмгача давлат харидлари доирасида аванс миқдори 30 фоизга етказилади.

Умуман, тадбиркорлики молиявий қўллаб-қувватлаш борасидаги ишларни давом эттириш мақсадида оилавий тадбиркорлик дастурлари доирасида келгуси йилда 6 триллион сўм имтиёзли кредитлар ажратилади. Шунингдек, Ҳукумат томонидан Жаҳон банки билан биргаликда бошланган қишлоқларда тадбиркорлики ривожлантириш дастурини кенгайтириш учун қўшимча 100 миллион доллар йўналтирилади.

Тадбиркорлик фаолияти билан боғлиқ 5 мингта яқин норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар қайта кўриб чиқилиб, уларнинг сони қисқартирилади ҳамда Тадбиркорлик кодекси ишлаб чиқилади.

Хабарингиз бор, бундан 4 йил олдин тадбиркорлик субъектларида текширишлар ўтказишга мораторий эълон қилган эдик. Бунинг натижасида ўтган даврда тадбиркорлар сони 2 баробар кўпайиб, 400 мингтага етди. Шунинг учун мораторий муддатини яна бир йилга узайтиришни тақлиф этаман.

Шу билан бирга, Ҳукумат томонидан бозорда тенг рақобат муҳитини яратиш ва ҳалол-поқ тадбиркорларни – тақрор айтман – замонавий технологиялар асосида ишлаётган виждонли тадбиркорларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш мақсадида "аширин иқтисодиёт"ни қисқартиришга қаратилган механизмлар жорий этилади.

Еттинчидан, камбағаллики қисқартириш ва қишлоқ аҳолиси даромадларини кўпайтиришда энг тез натижа берадиган омил бу – қишлоқ ҳўжалигида ҳосилдорлик ва самарадорлики кескин оширишдир.

Бунда ҳар гектар ердан олинадиган даромадга ҳозирги ўртача 2 минг доллардан камида 5 минг долларгача етказиш устувор вазифа қилиб қўйилади. Бунинг учун қишлоқ ҳўжалигига энг илғор технологиялар, сувени тежайдиган ва биотехнологияларни, уруччилик, илм-фан ва инновациялар соҳасидаги ютуқларни кенг жорий этишимиз лозим.

Аввало, фермер ва деҳқонларнинг ердан манфаатдорлигини ошириш керак. Манфаатдорлик ва адолат бўлган жойда, албатта, ўзгарши ва ўсиш бўлади. Бу борада ердан фойдаланиш ҳуқуқларини кафолатлаш ва ерларни бозор активларига айлантириш масаласини кўриб чиқиш вақти келди.

Шунинг учун Ҳукумат икки ой муддатда ердан фойдаланиш ҳуқуқини мустақамлаш, унинг иқтисодий қийматини белгилаш ва молиявий оборотга киритиш механизмларини жорий қилиш бўйича тақлиф киритсин.

Келгуси йили барча вилаетларда Қишлоқ ҳўжалигида билим ва инновациялар марказлари ташкил этилиб, уларда "ягона дарча" тамойили асосида 100 дан ортқк агрохизматлар кўрсатиш йўлга қўйилади. Бу марказлар орқали ернинг сифатини яхшилаш, касалликларга қарши курашиш, уруғликларни танлаш билан боғлиқ муҳим хизматлар кўрсатилади.

Қишлоқ ҳўжалигини модернизация қилиш, рақамлаштириш, ернинг унумдорлигини ошириш, замонавий агротехнологияларни жорий этишга илк бор 600 миллион доллардан зиёд кредит ва грант маблағлари жалб қилинади.

Сувени тежайдиган технологиялар жорий этиладиган ер майдонлари 5 баробарга кўпайтирилиб, 430 минг гектарга етказилади, 90 минг гектар янги ерлар ўзлаштирилади.

Сақкизинчидан, барча вилает, туман ва шаҳар ҳокимлар биринчи марта 2020 йил бошида ўз зиммасига олган мажбурият ва режалари ижроси ҳақида маҳаллий Кенгашлар олдида ҳисобот берди.

Бугунги кунда ишмиздаги энг катта камчилик – билим етишмаслиги, афсуски, барча соҳаларда сезилмоқда.

Ҳолбуки, бирорта худудни ҳам, тармоқни ҳам замонавий илм ва билимларсиз ривожлантириш бўлмайди. Тараққий этган мамлакатларда ялпи ички махсулотнинг 50 фоизидан ортқк "билимлар иқтисодиёти" ҳисобидан, яъни инновациялар ва юқори малакали кадрлар томонидан яратилаётгани бунга яққол исботламоқда.

Бундан буён ҳар бир қишлоқ ёки маҳалла ўз йўналиши ва

"ўсиш нуқталари"дан келиб чиқиб ривожлантирилади. Бунинг учун келгуси йилда 3 триллион сўмлик маблағга эга бўладиган худудлар инфратузилмасини ривожлантириш жамғармасини тузишни тақлиф этаман. Жамғарма маблағлари маҳаллий Кенгашлар тақлифлари асосан инфратузилма лойиҳаларини қўшма молиялаштиришга йўналтирилади.

Шунингдек, 84 та туман ва шаҳарда санонат соҳаюратини янада ошириш учун 100 та технопарк, кичик санонат зоналари, худудий кластер ва логистика марказлари ташкил этилади.

Келгуси йилда эркин иқтисодий ва кичик санонат зоналарини зарур инфратузилмалар билан таъминлаш учун 1,6 триллион сўм йўналтирилади.

Ҳукумат худудларда 130 минг километр узунликдаги паст қучланишли электр тармоқлари ва 40 мингдан ортқк трансформаторни босқичма-босқич янгилаш дастурини келгуси йил 1 апрелга қадар тасдиқлаши зарур. Шунингдек, 5 мингдан ортқк таъмирталаб кўприкни тиклаш бўйича дастур қабул қилинади. Бу ишларга 2021 йилда 400 миллиард сўм маблағ йўналтирилади.

Яна бир муҳим масала – сўнгги 3 йилда "Обод қишлоқ" ва "Обод маҳалла" дастурлари доирасида 5 миллионга яқин аҳоли яшайдиган 1 минг 200 та маҳалла ва қишлоқлар қиёфаси тубдан ўзгарди. Лекин пандемия туфайли ушбу йўналишдаги ишларимизни вақтинча тўхтатишга мажбур бўлган эдик.

Ҳукумат бир ой муддатда 2021 йил учун "Обод қишлоқ" ва "Обод маҳалла" дастурларини ишлаб чиқиб, тасдиқласин. Ушбу дастурларни республика ва маҳаллий бюджетлар томонидан тенг улўшларда молиялаштиришни назарда тутсин.

Халқаро молия институтлари ҳам мазкур дастурда иштирок этиш учун 270 миллион доллар йўналтиришга тайёр эканини билдирди.

Худудларнинг ривожланиши учун муҳим омиллардан бири бу – уларнинг ўртасида транспорт алоқасини таъминлашдир. Қисқа қилиб айтганда, барча аҳоли пунктларидан пойтахтимизга, энг йирик шаҳарлар ва туристик марказларга тезда келиб-кейтиш имкониятини берадиган, ўзаро боғланган транспорт тармогини яратишимиз лозим.

Шу мақсадда Ҳукуматга кейинги йил 1 мартдан бошлаб ички туризм йўналишларидаги авиақатновларни йўлга қўйиш ва авиачипта нархининг бир қисмини бюджетдан қўллаб бериш тизимини жорий этиш вазифаси юкланади.

Шунингдек, бир қатор худудий аэропортлар давлат-хусусий шериклик асосида ташқи бошқарувга берилади.

Кейинги йилда 2 та тезорар поезд ҳаракати йўлга қўйилади, Бухоро – Урганч – Хива темир йўлини электрлаштириш бошланади.

Аҳоли пунктлари ўртасидаги, айниқса, қишлоқларни туманлар марказлари билан боғлайдиган улўқусиз автобус қатновлари хусусий секторни жалб қилиш орқали кўпайтирилади.

Тошкент шаҳрида ер усти метросининг 12 километрлик иккинчи босқичи фойдаланишга топширилади. Шу тариқа ер ости ва ер усти метро линиялари яхлит тизим шифатида бир-бирига уланади.

Туризмни ривожлантириш бўйича 2021 йилда ҳам изчил ислохотларни давом эттираимиз. Айниқса, зиёрат туризми ва ички туризмни ривожлантиришга алоҳида эътибор берилади. Шунингдек, туризм объектлари атрофида ер майдонлари, сув ва йўл инфратузилмаларини яхшилаш учун бюджетдан 1 триллион сўм ажратилади.

Тўқтинчидан, келгуси йил аҳолининг иқтисодий ҳимояси янада кучайтирилади.

Ногиронлики белгиланмиш жаҳон андозларига мос "ижтимоий модели"га босқичма-босқич ўттилади.

Муҳтож аҳолини протез-ортопедия буюмлари ва реабилитация воситалари билан таъминлаш бўйича янги тизим жорий этилади. Бу имкониятдан қарийб 50 минг нафар юрдошимиз фойдаланиши мўкин бўлади.

Эҳтиёжманд оилаларни уй-жой билан таъминлаш бўйича олиб бораётган ишларимиз кўлами янада кенгайтирилади. Бунда 27 мингта ёки бу йилга нисбатан 2,5 баробар кўп оиланинг ипотека кредити бўйича дастлабки бадалларини тўлаш ва кредит фойдаланиш субсидиялаш учун 2,4 триллион сўм йўналтирилади.

Унинчидан, янги экспорт бозорларига чиқиш Ҳукуматнинг энг асосий вазифаларидан бири бўлиб қолади.

Келгуси йилда Жаҳон савдо ташкилотига аъзолик масаласи ҳамда Европа Иттифоқи билан кенг қамровли ҳамкорлик бўйича ишларни фаоллаштириш лозим.

"GSP+" тизими доирасидаги имтиёзларни мамлакатимизда самарали қўллаш учун алоҳида дастур ишлаб чиқиш керак.

Ўзбекистон яқинда Евроосиё иқтисодий иттифоқида қузатувчи мақомини олди. Ушбу ташкилотга аъзо бўлган давлатлар бозорларида тўлақонли иштирок этиш учун миллий техник тартибга солиш меъёрларини уларнинг талабларига мослаштириш бўйича ишларни жадаллаштириш зарур.

(Давоми 6-, 7-, 8-саҳифаларда)

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ШАВКАТ МИРЗИЁЕВНИНГ ОЛИЙ МАЖЛИСГА МУРОЖААТНОМАСИ

(Боши 1-, 2-, 3-, 4-, 5-саҳифаларда)

Келгуси йилда корхоналарга хомашё сотиб олиш ва экспортбоп маҳсулотлар ишлаб чиқариш учун Экспортни қўллаб-қувватлаш жамғармасидан 100 миллион доллар ажратилади.

Экспорт қилувчиларга чет элда савдо уйлари ва дўконлар очиш ҳамда реклама харажатларининг 50 фоизи қўллаб берилади.

Умуман, Хукуматта келгуси йилда товар ва хизматлар экспортини камида 20 фоизга ошириш вазифаси топширилади.

Хурматли парламент аъзолари!

Ислохотларимиз халқимизнинг кундалик ҳаётида ўз ифодасини топиши, кутан натижаларимизга эришиш кўп жиҳатдан давлат бошқарувидаги самарадорликка бевосита боғлиқ. Шу мақсадда келгуси йилда қуйидаги вазифаларни амалга ошириш лозим.

Биринчидан, давлат бошқаруви идоралари фаолиятини тубдан такомиллаштириш талаб қилинади.

Кўпгина вазирлик ва идоралар фаолиятида қарор қабул қилиш ҳаддан ташқари марказлашган. Уларнинг вазифалари аниқ ва тўлиқ белгиланмагани сабабли фаолиятларида бир-бирини тақдорлаш ҳолатлари мавжуд. Сабаби – кўпчилик вазир ўринбосарлари, ўрта бўғин раҳбарлари масалани ҳал қилиш учун ташаббус кўрсата олмайди.

Бунинг сабаби нимада? Уларнинг ё билими, малакаси йўқ, ё ҳақиятини етмайди, ёки коррупцияга берилган.

Афсуски, бундай раҳбарлар аҳоли кутаётган ҳаётий муаммоларни ҳал қилиш ўрнига керакдаси қозғозболлик ва натижасиз мажлислар ўтказиш билан овора бўлиб қолмоқда. Яна бир жиддий камчилик шуки, рақамли технологияларни кенг жорий этиш ҳисобидан ходимлар сонини ва иш жараёнларини оптималлаштириш чоралари қўрилмапти.

Шунинг учун Хукумат икки ой муддатда бошқарувда бир-бирини тақдорлайдиган идоралар, функциялар ва бюрократик тўсиқларни қисқартириш бўйича ҳужжатлар лойиҳаларини тайёрласин. Бунда давлат бошқаруви ходимлари сонини ўртача 15 фоизгача оптималлаштиришни назарда тутиш зарур.

Келгуси йил охирига қадар электрон давлат хизматларини 60 тага қўлайтириб, уларни 300 тага, масофавий хизматлар улушини эса камида 60 фоизга етказиш зарур.

Иккинчидан, бошқарув идораларининг ҳудудий масалаларини ҳал қилишдаги маъсулият ва жавобгарлиги кучайтирилади.

Келгуси йил бошидан ҳар бир вазирлик ўз ишини туман, шаҳар, қишлоқ ва маҳалла кесимида режалаштиради ва ташкил этади. Вазирлар ва уларнинг ўринбосарлари фаолиятига жойларда амалда қандай ўзгариш бўлганига қараб баҳо берилади.

Бош вазир ўринбосарлари, вазирлар, ўзларининг қуйи тизим раҳбарлари ва ходимларини янгича талаблар ва замонавий ахборот технологиялари асосида самарали ишлашга ўргатиш ва малакасини мунтазам ошириб бориш учун масъул бўлади.

Депутат ва сенаторларни ўзлари сайланган ҳудуддаги муаммолар, тегишли вазирлик ва ҳокимликлар томонидан қай даражада ҳал этилаётганини доимий ўрганиб, назорат қилиб боришга қақираман.

Шу ўринда яна бир масала – туман, шаҳар ва маҳалла бошқарувида самарадорликни ошириш учун ходимлар сони ва маошини ҳудуднинг ўзига ҳослиги ва иш ҳажимдан келиб чиқиб белгилаш лозим. Масалан, Самарқанд вилоятининг Пахтачи туманида 150 минг, Ургут туманида 500 мингдан ортиқ аҳоли яшайди. Ёки Шайхонтоҳур тумани аҳолиси қарийб 350 минг, Бектемирда эса – 46 минг нафар. Лекин ушбу туманларда бошқарув ходимлари сони ва уларнинг иш ҳақи бир-биридан катта фарқ қилмайди.

Шунинг учун Хукумат икки ой муддатда ўрта ва қуйи бўғин бошқарув идораларининг фаолиятини тубдан такомиллаштириш, улардаги ходимлар сони ва меҳнатига ҳақ тўлаш шартларини қайта қўриб чиқиш бўйича қарор лойиҳасини киритсин.

Учинчидан, маҳаллий ижро органлари, вакиллик идоралари ҳамда маҳалланинг институционал асосларини янада такомиллаштириш лозим.

Маҳаллий ҳокимлик ва Кенгашлар бундан 27 йил аввал, яъни ҳокимлик институти жорий этилган дастлабки пайтда қабул қилинган қонун асосида ишламоқда. Бу ҳужжат бугунги ислохотларимиз талабларига мутлақо жавоб бермаслигини ҳисобга олиб, уни тубдан янгилаш зарур.

Ислохотларимиз натижалари, бўлаётган ўзгаришлар ва аҳолининг кайфияти аввало маҳаллада сезилади. Шу маънода, "маҳалла – жамиятимизнинг ёруғ юзи ва виждони кўзгуси", десак, тўғри бўлади. Шунинг учун барча даражадаги раҳбарлар пастга тушиб, ўз соҳаси бўйича маҳаллалардаги муаммоларни ўрганиши ва уларга ечим топиши, одамлар сезадиган натижани таъминлаши шарт.

Бундан буён маҳалладаги ишларнинг аҳоли вазирлик, идоралар ва ҳокимликлар ишини баҳолашда бош мезон бўлади.

Шунингдек, маҳалланинг нуфузини, унинг ресурс ва имкониятларини ошириш, ходимларининг моддий таъминотини яхшилаш бўйича дастур ишлаб чиқиш зарур.

Жорий йилда туманлар бюджетига қўшимча манбаларнинг камида 10 фоизини бевосита маҳалладаги муаммоларни ҳал этишга сарфлаш бўйича ишларни бошлаб, бу мақсадларга 70 миллиард сўм ажратилди. Энди бу ваколатни янада кенгайтириб, туман бюджети харажатларининг 5 фоизини ҳам ана шундай мақсадларга йўналтириш бўйича янги тартиб жорий этилади.

Бунинг натижасида бу янги эксперимент орқали биргина Ёқудувон туманида 8 миллиард сўм ёки Фарғона шаҳрида 11 миллиард сўм маблаг айнан аҳоли долзарб деб ҳисоблайдиган муаммоларни ҳал этиш учун сарфланadi.

Маҳалла раиси ва унинг ўринбосарлари ваколатларини кенгайтириб, уларга аҳоли муаммоларини бевосита ҳал қилиш имконини яратилиши керак. Бунда маҳалла раисига маҳаллий Кенгаш мажлисида қўрилиши мажбурий бўлган масалаларни киритиш ҳуқуқини бериш лозим. Бу орқали муаммоларни тезкор ҳал қилишга эришиш имконияти яратилади.

Маҳаллада ишлаётган малакали ва ташаббускор кадрларни давлат идоралари раҳбарлик лавозимларига тавсия этиш тизими йўлга қўйилади.

Қонунчилик палатаси ва Сенат, Вазирлар Маҳкамаси билан бирга 2021 йил 1 апрелга қадар маҳаллий ижро ва вакиллик органлари ҳамда маҳалла институти фаолиятини тубдан такомиллаштиришга оид янги қонун лойиҳаларини ишлаб чиқсин. Ушбу ҳужжатларда ҳокимлар, уларнинг ўринбосарлари ва маслаҳатчиларининг ваколат чегараси, вазифа ва функциялари аниқ белгиляниши лозим.

Тўртинчидан, коррупциянинг ҳар қандай кўринишига мурасасиз бўлиш кундалик ҳаёт тарзимида айланishi шарт.

Бу иллатга қарши курашишга барча давлат органлари, сиёсий партиялар, жамоат ташкилотлари, оммавий ахборот воситалари, умуман, ҳар бир фуқаро сафарбар этилиши зарур.

Коррупция ўта оғир жиноят экани ва унга нисбатан мурасасиз бўлиш гоёсини фарзандларимизга ёшлик давридан бошлаб синдиришимиз, уларга фақат ҳалол меҳнат ва тадбиркорлик орқали даромад топишни ўргатишимиз лозим.

Шунингдек, коррупциянинг олдини олишда барча давлат органларида қарор қабул қилиш жараёнлари, очик ва фақат очик бўлишини таъминлаш ҳал қилувчи аҳамиятга эга. Масалан, фуқароларимиз жорий йилдан бошлаб очик эълон қилинаётган давлат харидлари оид маълумотлардан фойдаланиб, уринли масалаларни кўтармоқда.

Молия вазирлиги уч ой муддатда давлат идоралари бюджетдан ташқари жамғармаларининг даромад ва харажатлари, давлат улушига эга бўлган ташкилотлар харидлари, давлат субсидия ва грантларига оид маълумотларни эълон қилиш амалиётини йўлга қўйсин.

Бундан ташқари, охириг икки йилда ҳокимларнинг 2,5 мингга яқин қарори судлар томонидан бекор қилинган бундан буён уларнинг қарор қабул қилишида очикликни таъминлаш зарурлигини тақозо этмоқда. Шунинг учун маҳаллий давлат ҳокимияти идораларининг қарорларини ҳисобга қўйиш ва эълон қилиш бўйича электрон ахборот тизими жорий этилади.

Коррупцияга қарши курашиш агентлиги бир ой муддатда очик эълон қилиниши лозим бўлган маълумотлар рўйхатини кенгайтириш бўйича таклиф киритсин.

Коррупцияга қарши курашишининг самарали воситаларидан бири – кадрларни танлаш ва ишга қабул қилишнинг очик тизимини йўлга қўйишдан иборат. Ушбу тизим асосида кадрларни танлашда эски усуллардан воз кечиб, уларнинг интеллектуал салоҳиятини, маънавий фазилатларини баҳолайдиган очик ва ошқора танлов тизими жорий этилади.

Шунингдек, коррупциянинг олдини олиш бўйича давлат хизматчиларини мунтазам ўқитиш ва билимини баҳолаб бориш тизими йўлга қўйилади.

Бешинчидан, ислохотларимиз самарасини ҳар бир инсон ўз ҳаётида ҳис этиши учун қабул қилинаётган ҳужжатлар ижросини ўз вақтида ва самарали таъминлаш лозим.

Сўнгги 4 йилда барча соҳаларда кенг қўламли ўзгаришларни амалга ошириш бўйича 150 та қонун, 2 мингга яқин фармон ва қарорлар қабул қилинди. Лекин жойларда барча раҳбарлар ҳам ушбу ҳужжатлар мазмун-моҳиятини тушуниб, берилган имкониятлардан фойдаланмоқда, аҳоли ва тадбиркорларга зарур шарт-шароит яратмоқда, деб айта олмаيمиз.

Амалдаги назорат тизими эса кўпроқ формал туста эга бўлиб, ижрони ташкил этишдаги муаммоларни аниқлаш ва ҳал қилишга йўналтирилмапти. Шунинг учун келгуси йилда бу борада янги иш тизими жорий этилади.

Энди Адлия вазирлиги, унинг ҳудудий бошқарма ва бўлимларининг асосий вазифаси қабул қилинган ҳужжатларни масъулларга етказиш, тушунтириш, амалиётда қўллашга қўмақлашиш ва назорат қилишдан иборат бўлади. Шу мақсадда Адлия вазирлигига зарур ваколат ва ресурслар берилади.

Шунингдек, қабул қилинган ҳужжатлар ижросини ташкил этишда жамоатчилик иштироки ва назорати кенг йўлга қўйилади. Жумладан, "жамоатчилик эшитувлари" ва "жамоатчилик мониторинги" тизими жорий қилинади. Бу жараёнга фуқаролик жамияти институтлари, оммавий ахборот воситалари ва фуқаролар ҳам фаол жалб этилади.

Шунингдек, тахиллар асосида ижрога ҳалақит бераётган ортиқча вазифа ва функциялар қисқартирилади.

Давлат идораларидаги ижро сифати ва ҳолатини вилоят, туман ва шаҳар ҳал депутатлари Кенгашларида, республика даражасида эса – Вазирлар Маҳкамасида ҳар ойда танқидий муҳокама қилиб бориш амалиёти жорий этилади.

Хукумат Адлия вазирлиги, Давлат хизматини ривожлантириш агентлиги ва Давлат бошқаруви академияси билан бирга бир ой муддатда ушбу тизимни жорий этиш бўйича зарур чора-тадбирларни белгиласин.

Адлия вазирлиги барча оммавий ахборот воситалари, жумладан, телевидение орқали "Президент қарорлари – ҳаётда ва назоратда", деган мавзуда кўрсатув ва чиқишлар ташкил этиб, халқимизга ислохотлар моҳияти ва натижаларини етказиб бориш тизимини жорий этсин.

Олтинчидан, давлат ва жамият бошқарувида аёлларнинг ўрни ва мавқеини янада мустаҳкамлаш – ислохотларимизнинг энг устувор йўналишларидан биридир.

Хабарингиз бор, айни пайтда Касаба уюшмалари федерацияси бошчилигида мутасадди идоралар, банклар ва ҳокимликлар томонидан жойларда уйма-уй юриб, 6 миллиондан ортиқ хотин-қизларнинг муаммолари пухта ўрганилди.

Аччиқ бўлса ҳам, тўғрисини тан олиб айтишимиз керак: бу ўрганишларимиз натижасида биринчи марта жойлардаги ҳақиқий аҳвол юзага чиқди. Шулар асосида "Аёллар дафтари" шакллантирилмоқда, хотин-қизларни қийнаётган кўлаб ижтимоий-иқтисодий муаммоларга амалий ечим топиломоқда.

Бу ишларга маҳаллаларда янги ташкил этилган "Аёллар маслаҳат кенгашлари" ҳам яқиндан қўлаб бермоқда. Лекин бу ҳали аёллар муаммоларини ечим учун биз бажаришимиз шарт ва зарур бўлган ишларнинг бошланиши, холос.

Биз мамлакатимизда истиқомат қилаётган 17 миллиондан зиёд опа-сингилларимиз, қизларимиз, онахон ва момоларимизга муносиб шароит яратиб бериш учун барча имкониятларни ишга солишимиз лозим.

Аёлларнинг андиша қилиб, биз эркакларга айта олмаган дарду ташвишлари, кундалик муаммолари, оруз-ниятларини уларнинг ўзидан яхши тушунадиган инсон йўқ.

Хотин-қизларнинг давлат бошқарувидаги ролини ошириш бўйича олиб борган ислохотларимиз натижасида парламентимиз янги таркибининг 30 фоизи аёллардан иборат бўлди. Вилоят, шаҳар ва туман ҳокимларининг хотин-қизлар масалалари бўйича маслаҳатчиси лавозимини жорий этилди.

Энди хотин-қизларнинг жамият ҳаётидаги ўрни ва нуфузини ошириш уларга янги имкониятлар яратиш бўйича навбатдаги қадам сифатида ҳаётини ва аёллар муаммоларини яхши билидиган, фаол ва ташаббускор опа-сингилларимиздан иборат Республика Хотин-қизлар жамоатчилиги кенгашини ташкил этишни таклиф қиламан.

Кенгашга бу борада катта тажрибага эга бўлган Сенатимиз Раиси Танзила Камоловна Норбоева раҳбарлик қилса, деган таклифини билдирсам, ўйлайманки, барчангиз мени қўллаб-қувватлайсиз.

Жойлардаги Хотин-қизлар кенгашлари фаолиятига эса ҳокимларнинг ушбу масалалар бўйича маслаҳатчилари раҳбарлик қилиши энг тўғри йўл бўлади.

Хотин-қизларни қўллаб-қувватлаш бўйича республика ва ҳудудий жамғармаларни янги ташкил этиладиган кенгашлар ихтиёрига ўтказиб бериш мақсадда мувофиқ бўлади, деб ҳисоблайман.

Аёлларнинг бизнес соҳасидаги лойиҳаларини қўллаб-қувватлаш ҳамда жойларда аниқланган хотин-қизлар муаммоларини ҳал этиш учун бюджетдан қўшимча равишда 1 триллион сўмдан зиёд маблаг йўналтирилади. Бунинг учун "Халқ банки" томонидан жойларда хотин-қизларни тадбиркорликка ўқитиш, бизнесга оид намунавий режаларини ишлаб чиқиш ва кредит олишда уларга амалий ёрдам кўрсатишининг янги тизими жорий этилади.

Олий Мажлис палаталари ва Хукумат бир ой муддатда хотин-қизларнинг жамиятдаги ва давлат бошқарувидаги мавқеини янада оширишга қаратилган яхлит тизим яратиш бўйича таклиф ишлаб чиқсин.

Яна бир муҳим масала – нуруний онахон ва онахонларимизни ҳар томонлама қўллаб-қувватлашимиз ҳам қарз, ҳам фарздир.

(Давоми 7-, 8-саҳифаларда)

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ШАВКАТ МИРЗИЁЕВНИНГ ОЛИЙ МАЖЛИСГА МУРОЖААТНОМАСИ

(Боши 1-, 2-, 3-, 4-, 5-, 6-саҳифаларда)

Республика “Нуроний” жамгармаси томонидан кексаларга доимий ёрдам кўрсатилиши учун унинг молиявий имкониятлари янада кенгайтирилади. Бунинг учун кейинги йилда ушбу жамгармага бюджетдан 100 миллиард сўм ажратилади.

Ўзгалар парваришига муҳтож бўлган 16 мингдан зиёд кексаларга ёрдам бериш, уларнинг ҳаётини мазмунли ташкил этиш учун тўловлар миқдори оширилади ҳамда уларга кўрсатиладиган ижтимоий хизматлар кўлами кенгайтирилади. Шунингдек, Бухоро, Қарши ва Урганч шаҳарларида янгидан ташкил этиладиган сихатҳоҳларда ҳамда мавжуд дам олиш масканларида жами 25 мингдан ортиқ нуронийларнинг соғлиги тикланади.

Марказий телеканалларимизда намойиш этилаётган “Отлар сўзи – ақлнинг кўзи” кўрсатуви сони кўпайтирилиб, мазмунан бойитилса, шунингдек, “Нуронийлар маслаҳати”, “Маҳаллада гурун” каби янги кўрсатувлар ташкил этилса, мақсадга мувофиқ бўлар эди.

Еттинчидан, эркин фуқаролик жамиятини ривожлантиришда нодавлат нотижорат ташкилотлари ва оммавий ахборот воситаларини қўллаб-қувватлашни давом эттирамиз.

Нодавлат нотижорат ташкилотларини ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтларини қўллаб-қувватлаш жамоат фонди фаолиятини жойлардаги долзарб муаммоларни ҳал этишга қаратиш зарур.

Айниқса, мавжуд муаммоларни аниқлаш, уларни чуқур таҳлил қилиш, ечимлари бўйича тақлиф ишлаб чиқиш, ижроси устидан жамоатчилик назоратини таъминлашга ижтимоий буюртма асосида нодавлат нотижорат ташкилотлари кенг жалб этилади. Бундай ҳамкорликни, энг аввало, таълим, маданият, тиббиёт, экология, қурилиш, кадастр, транспорт, коммунал хўжалиги, бандлик, ижтимоий хизматлар кўрсатиш каби муаммолар соҳаларда кенг жорий этиш мақсадга мувофиқ бўлади. Бу ишларни ташкил этиш учун келгуси йилда бюджетдан 60 миллиард сўм йўналтирилади.

Шу билан бирга, Қонунчилик палатасида нодавлат нотижорат ташкилотларининг доимий вакили институтини жорий этишни тақлиф қиламан. Ушбу вакил қуйи палата ййиглишида иштирок этиш, қабул қилинаётган қонунларга таъсирчан жамоатчилик назорати ва ижтимоий шериклик масалаларини киритиш бўйича тақлифлар бериш ваколатига эга бўлиши зарур, деб ҳисоблайман.

Навбатдаги муҳим масалага эътиборингизни қаратмоқчиман.

Оммавий ахборот воситалари мамлакатимизда амалга оширилаётган кенг кўламли ўзгаришларни холис ёритиш билан бирга, жойлардаги мавжуд долзарб муаммоларга давлат идоралари ва жамоатчилик эътиборини қаратиб, уларни бартараф этишга барча даражадаги раҳбарларни даъват этиб, ундаб келаётганини алоҳида таъкидлаб ўтмоқчиман. Улар том маънода “тўртинчи ҳокимият”га айлиниб бормоқда.

Аччиқ ва танқидий материаллар жойлардаги қўллаб-амалдорларга ёқмаслиги, уларнинг тинчлиги ва ҳаловатини бузаётгани ҳам бор гап. Лекин ошкоралик ва сўз эркинлиги бу – давр талаби, бу – Ўзбекистондаги ислохотларнинг талаби.

Биз ўтган тўрт йил давомида жамиятимизда ошқоралик ва очкилик, сўз эркинлиги муҳитида яшаш ва ишлашга аста-секин ўрганиб бораёلمиз.

Холис ва адолатли журналист ва блогерларнинг танқидий чиқишлари эскича қолибда ишлайдиган раҳбарларнинг фаолиятдаги хато-камчиликларни кўрсатиб, уларни иш услубини ўзгартириш ва масъулиятини оширишга мажбур қилимоқда.

Бундан буён ҳар бир давлат органи ўз кундалик фаолиятини оммавий ахборот воситалари билан яқин мулоқот ва ҳамкорликни йўлга қўйиши зарур ва шарт.

Бу борадаги мавжуд қонунчиликни либераллаштириш йўлида ташланган дадил қадамларимизнинг далили сифатида кунчи кеча Жиноят кодексининг оммавий ахборот воситалари орқали “туҳмат” ва “ҳақорат қилиш” каби моддалари бўйича озоликдан маҳрум қилиш шаклидаги жазо чоралари бекор қилинди.

Келгуси йилда ҳам сўз эркинлигини таъминлаш, оммавий ахборот воситаларини ҳар томонлама ривожлантириш, журналист ва блогерларнинг эркин фаолият юритиши учун ҳуқуқий асослар янада кучайтирилади.

Мамлакатимиз тараққиётини янги босқичга кўтаришнинг дастлабки даврида оммавий ахборот воситаларини кенг қўллаб-қувватлаш, уларни ҳимоя қилиш, давлат идораларида ахборот хизматлари фаолиятини йўлга қўйиш ва ривожлантириш мақсадида Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги ташкил этилган эди. Бунинг кунда оммавий ахборот воситалари соҳасидаги ислохотларни янги босқичга кўтариш, уларни янада ривожлантириш, мустакил фаолият юритишини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш мақсадида Агентлик фаолиятини танқидий қайта кўриб чиқиш лозим, деб ҳисоблайман.

Хурматли депутат ва сенаторлар! Инсон ҳуқуқ ва эркинликларини кафолатли ҳимоя қилиш, қонун устуворлигини таъминлашга қаратилган ислохотлар янги йилда ҳам изчил давом эттирилади.

Хабарингиз бор, сўнгги 4 йил давомида суд-ҳуқуқ соҳасини ислох этиш борасида дадил қадамларни қўйдик. Бу йўналишдаги устувор масалалар юзасидан 40 дан ортиқ қонун, фармон ва қарорлар қабул қилинди.

Адолат бу – давлатчиликнинг мустаҳкам пойдеворидир. Адолат ва қонун устуворлигини таъминлашда эса суд ҳокимияти ҳал қилувчи ўринни эгаллайди.

Шу нуқтаи назардан қарайдиган бўлсак, бу борада ҳали қиладиган ишларимиз жуда кўп.

Биринчидан, янги йилдан бошлаб жорий этиладиган “бир суд – бир инстанция” тамойили суд қарорларининг адолатли, қонуний ва барқарорлигини таъминлашда бош мезон бўлиши лозим.

Ҳозирги кунгача вилоят судлари чиқарган қарор устидан берилган шикоятлар шу судларнинг ўзида кўриб чиқилар эди. Биргина 2019 йилда вилоят судлари қабул қилган 13 мингта шундай қарор Олий суд томонидан ўзгартирилган ва бекор қилинган.

Келгуси йилдан бошлаб бир-бирини такрорлайдиган суд босқичлари қисқартирилади. Одил судловга хос бўлмаган ишларни назорат тартибиде кўриш амалиёти бекор қилинади.

Навбатдаги муҳим масала – янги йилдан бошлаб фуқаролик, иқтисодий ва жиноят ишлари бўйича вилоят даражасидаги 3 та судлар битта суд сифатида бирлаштирилади. Бу янгилик аҳоли ва тадбиркорларга катта қулайликларни яратади. Шунингдек, келгуси йилдан суд муҳокамасига қадар судда ишларни дастлабки эшитиш амалиёти янги тартиб сифатида жорий этилади. Бунда ишни тўхтатиш ёки тугатишга асос етарли бўлса, суд ишни аввалгидай тергов ёки прокурорга қайтармасдан, ўзининг яқуний қарорини қабул қилади.

Яна бир муҳим янгилик – инвесторлар ҳуқуқларини муносиб ҳимоя қилиш мақсадида Олий судда инвестициявий низолар ва рақобатга оид ишларни кўриш бўйича махсус судлов таркиби ташкил этилди.

Энди инвесторлар, ўз хоҳишига кўра, низони ҳал қилиш учун тўғридан-тўғри Олий судга мурожаат қилиши мумкин.

Суд тизимида рақамлаштириш янада кенгайтирилиб, фуқароларимизга суд биносига келиб юрмасдан, “онлайн” тартибда мурожаат қилиш имконияти яратилади. Шунингдек, фуқаролар ўз аризаларини кўриб чиқиш жараёнини масофадан туриб кузатиб бориши мумкин бўлади.

Иккинчидан, жазони ижро этиш тизимида инсонпарварлик тамойилини кенг қўллаш борасидаги ишлар давом эттирилади. Жумладан, халқаро стандартлардан келиб чиқиб, 25 та манзил-колониялар босқичма-босқич қисқартирилади.

Бундан буён биринчи марта озоликдан маҳрум этилган шахсга берилган жазо энгилроғи билан алмаштирилса, у манзил-колонияга ўтказилмасдан, тўғридан-тўғри пробацяи назоратида олинади. Мазкур энгиллик натижасида ҳозирда жазо ўтаётган б миң нафар шахсга ўз маҳалласи назорати остида оиласи бағрида бўлиш имконияти яратилади.

Шу билан бирга, жазони энгилроғи билан алмаштириш ва шартли озолик қилиш тўғрисида тақдимнома киритиш ваколати жазони ижро этиш муассасаларидан янги ташкил этиладиган инсонпарварлик комиссияларига ўтказилади.

Учинчидан, тезкор қидирув, тергов ва жазони ижро этиш соҳасида қийноқларнинг олдини олиш тизимини тубдан такомиллаштириш зарур. Ушбу ҳолатлар ҳали ҳам учраб тургани, фуқароларда жиддий эътирозларни келтириб чиқараётгани ҳамда мамлакатимизнинг халқаро нуфузига салбий таъсир кўрсатаётгани ҳам айни ҳақиқат.

Олий Мажлис палаталари, Инсон ҳуқуқлари бўйича Миллий марказ қийноқларнинг олдини олиш бўйича Омбудсман ваколатларини кенгайтириш, шунингдек, жамоатчилик назоратини кучайтириш юзасидан икки ой мuddатда ўз тақлифларини ишлаб чиқиши зарур. Бунда Омбудсман томонидан ҳар чоракда жамоатчилик вакиллари билан биргаликда тергов изоляторлари ва жазони ўташ муассасаларига “мониторинг ташрифлари” тизими йўлга қўйилиши керак.

Олий Мажлис палаталари ҳар йили Омбудсманнинг қийноқларнинг олдини олиш бўйича маърузасини эшитиб, бу иллатга бутунлай барҳам бериш бўйича зарур чора-тадбирларни белгилаши лозим.

Тўртинчидан, ўтган йили 1995 йилгача юртимизга кўчиб келганларга Ўзбекистон фуқаролигини тўғридан-тўғри бериш тартиби белгиланди. Бу билан 50 миң нафардан ортиқ шахсларга фуқаролик олиш имконияти яратилди.

Келгуси йилда бу ишларни давом эттириб, 2005 йилгача мамлакатимизга келиб доимий яшаётган, фуқаролиги бўлмаган шахсларга ҳам тўғридан-тўғри Ўзбекистон фуқаролигини берак, нима дейсизлар? Бу ўзгариш билан яна 20 миң киши Ўзбекистон фуқароси бўлиш имкониятига эга бўлади.

Бундан буён юртимизда 15 йил давомида муқим яшаган фуқаролиги бўлмаган шахсларга тўғридан-тўғри Ўзбекистон фуқаролигини беришнинг доимий тартиби жорий қилинади.

Хурматли ййигилиш қатнашчилари! Дунёда кечаётган мураккаб жараёнлар яқин-узюқ минтақаларда кузатилаётган зиддият ва тўқнашувлар шароитида биз юртимизда тинчлик ва хавфсизликни таъминлаш борасидаги ишларимизни янада жадаллаштиришимиз лозим.

Келгуси йилда мамлакатимиз мудофеа салоҳиятини ривожлантириш бўйича ислохотларимизни давом эттирамиз. Хусусан, Қуролли Кучларимиз қудратини, қўшинларнинг профессионал ва жисмоний салоҳиятини юксалтириш, ҳарбий хизматчилар ва уларнинг оилаларини ижтимоий қўллаб-қувватлаш ҳамда ёшларимизни ватанпарварлик руҳида тарбиялаш ишларига алоҳида эътибор қаратамиз.

Шунингдек, жамоат хавфсизлигини таъминлаш, ҳар бир маҳаллада хавфсиз муҳит яратиш бўйича янги чаралар амалга оширилади. Ҳуқуқ-тартибот идораларини аҳоли осойишталиги ва фуқаролар манфаатларининг чинакам ҳимоясига айлантиришга қаратилган ислохотларимиз изчил давом эттирилади.

Сўнгги йилларда республикамизда юз берган табиий ва техноген офатлар, куз-қиш мавсумида содир бўлаётган ёнгин ва бошқа қўллаб нохуш ҳолатлар бу борадаги мавжуд тизимни янада такомиллаштиришни тақозо этмоқда.

Юртимизда барпо этилаётган қўллаб ййрик объектлар ва баланд қаватли биноларда ёнгин хавфсизлигини таъминлашнинг янги тизимини ташкил этиш зарур. Шунингдек, соҳанинг моддий-техник базасини ва кадрлар салоҳиятини тубдан мустаҳкамлаш лозим.

Шу сабабли 2 ой мuddатда “Фавқулоддаги ҳолат тўғрисида”ги қонун лойиҳаси ҳамда юқорида қайд этилган муаммолар ечимига қаратилган Ҳукумат дастури ишлаб чиқилсин.

Хурматли сенатор ва депутатлар! Қадрли меҳмонлар! Келгуси йилда мамлакатимизнинг ташқи сиёсатини амалга оширишда қуйидаги вазифаларга эътибор ваҳиямат берилади.

Биринчидан, давлатимиз олиб бораётган очик, прагматик ва амалий ташқи сиёсатини инобатга олиб ҳамда узюқ мuddатли стратегик мақсадларимиздан келиб чиққан ҳолда, Ўзбекистон Республикасининг Ташқи сиёсий фаолият концепцияси такомиллаштирилади.

Иккинчидан, ташқи сиёсатимизнинг устувор йўналиши бўлган Марказий Осиё давлатлари билан кўп асрлик дўстлик ва яхши қўшничилик, стратегик шериклик ва ўзаро ишонч руҳидаги алоқаларимизни янада мустаҳкамлашга алоҳида эътибор қаратамиз.

Мураккаб пандемия шароити биз бир-биримизга қанчалик боғлиқ ва амалий тақдиримизни яна бир бор яқин намоён этди. Бу ижобий жараёнларни чуқур ўрганиш ва янада ривожлантириш мақсадида жорий йилда Тошкент шаҳрида Марказий Осиё халқаро институт ташкил этилди.

Келгуси йили Тошкентда минтақамизнинг Жанубий Осиё билан муносабатларига доир юқори даражадаги халқаро конференция ўтказилади.

Шулар қаторида Хива шаҳрида ЮНЕСКО билан ҳамкорликда “Марказий Осиё ҳақин цивилизациялари чорраҳасида” халқаро анжуманини ўтказиш режалаштирилган.

Учинчидан, асосий хорижий шерикларимиз ҳисобланган Россия, Хитой, Америка Қўшма Штатлари, Туркия, Германия, Франция, Буюк Британия, Жанубий Корея, Япония, Ҳиндистон, Покистон, Бирлашган Араб Амирликлари ва бошқа давлатлар билан кўп қиррали ва ўзаро манфаатли алоқаларни янада кенгайтирамиз.

Ташқи ишлар вазири ва унинг ўринбосарлари ҳамда юртимизнинг чет эллардаги элчилари мазкур давлатлар билан янги, янада самарали иш тизимини жорий этишлари зарур.

Тўртинчидан, биз қўшни Афғонистон заминиде тинчлик ўрнатилишига қатъий ишонамиз ва бу эзгу йўлда амалий ёрдамни бундан кейин ҳам аямаймиз.

Афғон муаммосини ҳал этишга қаратилган глобал саъй-ҳаракатларга Тошкент халқаро конференцияси ҳам мустаҳкам пойдевор яратди, десак, мулобага бўлмайди.

Ҳозирги кунда Марказий Осиёни Ҳинд океани билан боғлайдиган Транс-афғон транспорт йўлини барпо этиш борасида дастлабки амалий қадамларни ташладик. Бу лойиҳанинг рўйбга чиқарилиши бутун минтақамизда барқарорлик ва иқтисодий ўсишни таъминлашга беқим ҳизмат қилади.

Бешинчидан, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти, бошқа нуфузли халқаро ва минтақавий тузилмалар билан яқин ҳамкорликни ривожлантириш масалалари доимо эътиборимиз марказида бўлади.

(Давоми 8-саҳифада)

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ШАВКАТ МИРЗИЁЕВНИНГ ОЛИЙ МАЖЛИСГА МУРОЖААТНОМАСИ

(Боши 1-, 2-, 3-, 4-, 5-, 6-, 7-саҳифаларда)

Жорий йилда республикамиз илк бор Мустанил Давлатлар Ҳамдўстлиги ташкилотига раислик қилди ва пандемияга қарамасдан, кўзда тутилган 60 дан зиёд барча халқаро тадбирлар муваффақиятли ўтказилди, 70 га яқин муҳим ҳужжатлар қабул қилинди.

2021-2022 йилларда Ўзбекистоннинг Шанхай ҳамкорлик ташкилотига раислик қилиши бўйича ҳам жиддий тайёргарликни бошлади.

Олтинчидан, инсон ҳуқуқларини таъминлаш, сўз ва диний эътиқод эркинлиги бўйича эришаётган ютуқларимизни тегишли халқаро ташкилотлар билан ҳамкорликда изчил мустаҳкамлаб борамиз.

Келгуси йилда Бирлашган Миллатлар Ташкилоти шафелигида "Инсон ҳуқуқлари бўйича таълим" глобал форуми, ёшлар ҳуқуқларига бағишланган Бутунжаҳон ёшлар анжумани, диний эркинлик масалалари бўйича минтақавий конференцияларни ўтказамиз.

Еттинчидан, дунёнинг кўплаб мамлакатларидаги ватандошларимизни кўллаб-қувватлаш ва улар билан алоқаларимизни янада мустаҳкамлаш мақсадида "Ватандошлар" жамғармасини тузишни тақлиф этаман.

Саккизинчидан, жамиятда миллатлараро тотувлик ва бағрикенглик муҳитини мустаҳкамлашга қаратилган ишларимизни сифат жиҳатдан янги босқичга олиб чиқамиз.

Барчангизга маълумки, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг резолюцияси билан ҳар йили 30 июль – Халқаро дўстлик кунини сифатида кенг нишонланади. Шу боис ушбу санани Ўзбекистонда "Халқлар дўстлиги кунини" деб белгилашни тақлиф этаман.

Тўққизинчидан, минтақамизда, бутун дунёда экологик вазиятнинг тобора ёмонлашиб бораётгани бизни жиддий ташвишга солади.

Кўшни давлатлар ва жаҳон жамоатчилиги билан биргаликда Орол денгизи ҳалокати оқибатида юзага келган экологик фожиалар таъсирини юмшатишга қаратилган ҳаракатларни қатъий давом эттирамиз.

Денгизнинг қуриган тубида юз минглаб гектар ўрмон ва бутазорлар ташкил этилаётгани, Оролбўйи ҳудудларида амалга оширилаётган улкан қурилиш ва ободончилик ишлари халқимизни юксак марралар сари руҳлантирмақда. Бу борада Бирлашган Миллатлар Ташкилоти билан ҳамкорликда тузилган Оролбўйи минтақасида инсон хавфсизлигини таъминлаш бўйича кўп томонлама Траст фонди доирасидаги амалий ишларни янада кучайтирамиз.

Азиз ва муҳтарам ватандошлар!

Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилотининг таҳлилларига кўра, пандемия хавфи ҳали узоқ вақт сақланиб қолшиши мумкин. Демак, инсоният бошидаги синовлар яна қанча давом этиши номаълум.

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти, Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти, нуфузли экспертлар прогнозига кўра, пандемия бутун дунёда инқирозли ҳолатлар, ижтимоий кескинлик, қашшоқлик каби муаммоларни кучайтириши мумкин.

Барчамизга аёнки, пандемиядан кейин дунёнинг ижтимоий-иқтисодий манзараси албатта ўзгаради.

Тўпланган тажриба шунини кўрсатмоқдаки, кучли ва самарали бошқарув тизимига, бир еқадан бош чиқариб яшайдиган аҳолига эга бўлган давлатлар пандемиянинг кенг тарқалиш хавфини ўз вақтида бартараф этишга қодир бўлади. Буни Ўзбекистоннинг пандемия давридаги кураш тажрибаси ҳам исботлаб турибди. Лекин эришган натижаларимизга махлиё бўлмасдан, жаҳондаги вазиятга сергаклик билан қараб, барчамиз – ким бўлишимиз, қайси вазифада ишлашимиздан қатъи назар, мамлакатимизнинг миллий манфаатларини таъминлаш ҳақида жиддий ўйлашимиз зарур.

Бугунги мураккаб шароитда юртимизда бошланган кенг қамровли ислохотлар, янги Ўзбекистонни барпо этиш сари ташлаётган дадил қадамларимизнинг бардавом бўлишини таъминлаш энг асосий вазифамиз бўлиши шарт.

Глобал инқироз шароитида иқтисодий ва сиёсий барқарорлиқни таъминлаш, жойлардаги мавжуд муаммоларни манзилли ҳал этиш, кўмакка муҳтож юртдошларимизни кўллаб-қувватлаш, ёшларимизнинг орзу-умидларини рўйга чиқариш – Президентдан бошлаб барча даражадаги раҳбарларнинг бош вазифаси бўлмоғи даркор.

Ана шу ўта муҳим вазифаларни амалга оширишда асосий талаб – давлат ва жамият институтлари ўртасида самарали ҳамкорликни таъминлаш, бу жараёнда натижадорлик ва сифатни оширишдан иборат.

2021 йилда давлатимиз ва халқимиз ҳаётида катта сиёсий воқеа – Президентлик сайлови бўлиб ўтади.

Марказий сайлов комиссияси бўлажак сайлов миллий қонунчилигимиз ва умумэтироф этилган халқаро демократик тамойиллар асосида, юксак савияда ташкил этилишига алоҳида эътибор қаратиши лозим.

Биринчи навбатда, сайлов комиссиялари аъзоларининг сайлов қонунчилиги ва халқаро стандартлар бўйича билимларини тизимли асосда шакллантириш керак.

Ўтган сайловларда халқаро қузатувчилар томонидан берилган мақбул тавсияларни миллий қонунчилик ва амалиётга татбиқ этиш ишларини давом эттирамиз.

Бу муҳим сиёсий кампания янги Ўзбекистон шароитида сайловчиларимиз, барча фуқароларимизнинг сиёсий ва ҳуқуқий маданияти, дунёқарashi, граждандлик позицияси юксалиб бораётганини яна бир бор намоён этади, деб ишонаман.

Азиз дўстлар!

Ўйлаيمانки, бугунги Мурожаатномада ўртага қўйилган устувор вазифалар бўйича парламентимиз, сиёсий партиялар, нодавлат ташкилотлар, кўпни кўрган донишманд нурунийларимиз, ташаббускор ёшларимиз – кенг жамоатчилик ўз фикр-мулоҳазаларини билдиради.

Ҳукумат бир ой муддатда ана шу устувор йўналишлар ва вазифалар бўйича кенг жамоатчилик томонидан билдирилган тақлифлар, фикр ва мулоҳазаларни инобатга олган ҳолда, 2021 йил Давлат дастурини ҳамда Ўзбекистоннинг пандемиядан кейинги тараққиёт дастурини ишлаб чиқсин ва тасдиқлаш учун киритсин.

Шуни таъкидлаш керакики, ўз олдимизга қўйган марраларга эришиш учун бизда табиий ресурслар ҳам, куч ва имкониятлар ҳам, салоҳият ҳам етарли.

Ортимизда, тогдек таянч ва суянч бўлиб турган кўп-миллатли халқимиз – ҳаёт йўлларида тўғри йўл кўрсатадиган мўътабар нурунийларимиз, меҳнатқаш, оқила опа-сингилларимиз, илғор ва замонавий фикрлайдиган, дунёда ҳеч кимдан кам бўлмаган азму шижоатли ёшларимиз бор.

Энг муҳими, жамиятимизда тинчлик-осойишталик, миллатлараро тотувлик, бағрикенглик ва меҳр-оқибат муҳити ҳукм сурмоқда.

Биз барчамиз "Янги Ўзбекистонда эркин ва фаровон яшайлик!" деган ягона мақсад атрофида бирлашиб, масъулият ва жавобгарликни чуқур ҳис этган ҳолда, фидо-корона меҳнат қилиб, ўз орзу-мақсадларимизга, иншооллоқ, эришамиз.

Бугун яхши ниятлар билан жуда катта марраларни ўзимизга белгилаб олмақдамиз. 2021 йилда олдимизда ҳар қачонгидан ҳам зарур, ўта муҳим вазифалар турибди. Албатта, уларга эришиш осон бўлмайди. Ҳаётимизнинг турли соҳаларида муаммо ва камчиликларимиз ҳам етарли. Жойларда ишни тўғри ташкил этмаслик, айрим раҳбарларда савия ва малака етишмаслиги, бюрократия, коррупция ҳолатлари, лоқайдлик ва бепарволик каби нуқсонлар ҳам борлиги сир эмас.

Биз буларнинг барчасини ўзимизга яхши тасаввур этамиз. Йўлимизда катта ғов бўлиб турган тўсиқларни бартараф этиш учун бошлаган ислохотларимизни оғишмасдан давом эттирамиз.

Шу нуқтаи назардан қараганда, янги йилда янада катта сафарбарлик руҳида ишлашимизга тўғри келади.

Ҳаёт олдимизга яна қанча синов ва муаммоларни қўйиши мумкин ва биз ҳар қандай ҳолатга тайёр туришимиз зарур. Лекин қанчалик қийин ва мураккаб бўлмасин, демократик ислохотлар йўлидан ҳеч қачон ортга қайтмаймиз. Олдинга, фақат олдинга қараб борамиз. Ва биз бунга ҳар томонлама қодирмиз. Чунки бугунги халқимиз – кечаги халқ эмас. Бугунги Ўзбекистон ҳам – кечаги Ўзбекистон эмас.

Эл-юртимиз ҳозирги оғир шароитда барча синов ва қийинчиликлардан янада кучли ва иродали бўлиб чиқмоқда. Ўзининг ҳаёти ва тақдири, келажаги Ватанимизнинг тақдири ва келажаги билан чамбарчас боғлиқ эканини чуқур ҳис этмоқда.

Ҳеч шубҳасиз, ўз кучимиз ва имкониятларимизга бўлган ишонч бизни Учинчи Ренессанс пойдеворини яратишдек эзгу мақсад йўлида бирлаштириб, янада кучли ва мустаҳкам қилмоқда. Бу интилишлар улкан амалий ишларга айланиб, буюк халқ ҳаракати тобора кенгайиб бормоқда. Бундай қудратли сафда бўлишимиз ўзи катта бахт, катта шарафдир.

Барчамизга ана шу улғу сафда бошқаларга ибрат ва намуна бўлиш, жонаҳон Ватанимиз, азиз халқимизга фарзандлик меҳри ва садоқати билан хизмат қилиш насиб этсин!

Фурсатдан фойдаланиб, сизларни, сизлар орқали барча ватандошларимизни кириб келаётган янги – 2021 йил билан чин қалбидан табриқлайман.

Янги йилда барчангизга сийхат-саломатлик, хонадонларингизга файзу барака, фарзандлар, набираларнинг камолини кўриш бахтини тилайман.

Доимо соғ-омон бўлинг, катта раҳмат сизларга.

ҚАНЧАЛИК ҚИЙИН ВА МУРАККАБ БЎЛМАСИН, ДЕМОКРАТИК ИСЛОХОТЛАР ЙЎЛИДАН ҲЕЧ ҚАЧОН ОРТГА ҚАЙТМАЙМИЗ

(Боши 1-саҳифада)

2020 йил аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш борасида туб бурилиш йили бўлди. Камбағалликни қисқартириш бўйича кенг қамровли ишлар бошланди. Барча туман ва шаҳарларда, ҳар бир маҳаллада эҳтиёжманд оилалар, аёллар ва ёшлар билан манзилли ишлаш бўйича мутлақо янги тизим жорий этилди.

Мамлакатимизда инсон ҳуқуқ ва манфаатларини таъминлаш, иқтисодий ва либераллаштириш борасидаги ишлар узлуқсиз олиб борилди. Ўзбекистон 2020 йилда БМТнинг Инсон ҳуқуқлари бўйича кенгашига аъзо бўлиб сайлангани, яқинда АҚШ давлат департаменти томонидан диний эркинлик соҳасидаги "махсус қузатувдаги давлатлар" рўйхатидан чиқарилгани ҳам кенг қўламли демократик ислохотларнинг натижасидир.

Ўзбекистон "Очик маълумотларни қу-

затиш" халқаро индексида 125 поғонага кўтарилиб, 44-ўринни эгаллади. "Иқтисодий эркинлик" рейтингини ҳам мамлакатимизнинг 26 поғонага кўтарилгани ислохотларимизнинг халқаро майдондаги яна бир эътирофи бўлди.

Коронавирус пандемияси ва глобал иқтисодий инқирозга қарамай, Ўзбекистон очик ва прагматик ташқи сиёсатни фаол олиб бормоқда. Халқаро майдондаги қатъий сазъ-ҳаракатлари туфайли дунё ҳамжамиятида юртимизнинг обрў-эътибори ва нуфузи тобора юксалмоқда.

Ҳар галгидек, Мурожаатноманинг энг ҳаяжонли қисми янги йилга ном берилиши бўлди. Давлатимиз раҳбари янги Ўзбекистонда Учинчи Ренессанс пойдеворини билдирилган ва бунёдкор ёшлар билан биргаликда барпо этиш, ана шу муҳим йўналишларда бошлаган ишларни давом эттириш ва янги, юксак босқичга кўтариш

мақсадида, кириб келаётган 2021 йилга мамлакатимизда **Ёшларни кўллаб-қувватлаш ва аҳоли саломатлигини мустаҳкамлаш йили**, деб ном беришни тақлиф этди. Президентимизнинг ушбу тақлифи тадбир иштирокчилари томонидан қизгин кўллаб-қувватланди.

2021 йилда Ватанимиз мустақиллигига 30 йил тўлади. Бу тарихий санани "Янги Ўзбекистонда эркин ва фаровон яшайлик!" деган эзгу ғоя асосида нишонлаш бўйича кенг қўламли тайёргарлик ишлари бошлаб юборилди.

Бугун келгуси йил учун режа ва дастурларимизни аниқ белгилаб олар эканмиз, мустақиллик йилларида эришган ютуқларимизни янада мустаҳкамлаб, энг муҳим ва устувор соҳаларни ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратамиз, деди давлатимиз раҳбари.

Ёш авлодни ҳар томонлама қўл-

лаб-қувватлаш, аҳоли саломатлигини асраш ва мустаҳкамлаш, мамлакатимизни янада ривожлантиришга қаратилган энг муҳим вазифалар, ички ва ташқи сиёсатта доир устувор йўналишлар белгиланди.

Янги йилда янада катта сафарбарлик руҳида ишлашимизга тўғри келади. Ҳаёт олдимизга яна қанча синов ва муаммоларни қўйиши мумкин ва биз ҳар қандай ҳолатга тайёр туришимиз зарур. Лекин қанчалик қийин ва мураккаб бўлмасин, демократик ислохотлар йўлидан ҳеч қачон ортга қайтмаймиз, деди Шавкат Мирзиёев.

Мурожаатнома якунида эл-юртимиз ҳозирги оғир шароитда барча синов ва қийинчиликлардан янада кучли ва иродали бўлиб чиқаётгани таъкидланди. Ҳеч шубҳасиз, ўз кучи ва имкониятларига бўлган ишонч халқимизни Учинчи Ренессанс пойдеворини яратишдек эзгу мақсад йўлида бирлаштириди. Бу интилишлар халқимизни улкан амалий ишларга, янги йилда янада баланд марраларни қўлга киритишга руҳлантиради.

Матназар ЭЛМУРОДОВ,
ЎЗА муҳбири.

ЁШЛАРГА ҚАРАТИЛГАН ЭЪТИБОР – КУЧИМИЗГА КУЧ, ШИЖОАТИМИЗГА ШИЖОАТ БАҒИШЛАДИ

Президентимизнинг Олий Мажлисга Мурожаатномасини тинглар эканман, барча юртдошларимиз қатори менинг ҳам қалбим юксак ғурур ва ифтихорга тўлди.

Давлатимиз раҳбари томонидан ўз вақтида кўрилган чора-тадбирлар ҳамда узоқни кўзлаб олиб борилган оқилона сиёсат натижасида пандемия ҳукм сурган оғир ва синовли 2020 йилда ҳам мамлакатимизда улкан ислохотлар амалга оширилганлиги шу жонажон юртнинг бир фарзанди сифатида мени ҳам тўлқинлантириб юборди.

Юртбошимизнинг “Халқимизнинг букилмас иродаси, фидокорона меҳнати ва матонати туфайли мавжуд қийинчиликларни мардона енгиб ўтмоқдамиз”, деган пурмаъно сўзлари шу ватанда яшаётган ҳар бир юртдошимизнинг юрак-юрагига кириб борди, десак айни ҳақиқатни айтган бўламыз.

Аввало, Мурожаатномада Президентимиз 2021 йилдаги улкан режалар ва устувор вазифаларга тўхталар эканлар, келгуси йил жорий йилдан-да баракали бўлишини ҳис этиб турдим. Айниқса, ҳар бир соҳа кесимида бекиёс ислохотлар амалга оширилиши, имтиёз ва имкониятлар яратилиши биз ёшларнинг қувончи-

мизга қувонч кўшди.

Хусусан, Юртбошимизнинг: “Агар катта авлоднинг билими ва тажрибасини, узоқни кўра олиш фазилатларини ёшларимиздаги ғайрат-шижоат, мардлик ва фидойилик билан бирлаштира олсак, кўзлаган марраларга албатта етамиз. Янги Ўзбекистонни ана шундай билимли ва бунёдкор ёшларимиз билан биргаликда барпо етамиз”, деган чақириқлари бизга янада куч бағишлади.

Президентимиз томонидан кириб келаётган 2021 йилга мамлакатимизда “Ёшларни кўллаб-қувватлаш ва аҳоли саломатлигини мустаҳкамлаш йили”, деб ном бериш таклиф этилгани биз, ёшларга қаратилган яна бир юксак эътибор ва ғамхўрликнинг амалий ифодаси бўлди, албатта. Рост бу таклиф барча ёшлар учун олам-олам шодлик тухфа этди.

Мурожаатномада келтирилган жамиятда ўқитувчининг нуфузи ва обрўсини ошириш борасидаги ишлар келгуси йилда ҳам изчиллик билан давом эттирилиши, она ва бола соғлиғига юксак эътибор қаратилиши,

хусусан, олий таълим муассасаларига киришда грант квоталари 25 фоизга оширилиши тарихий воқелик бўлди.

Президентимиз, ОТМга қабул қилишда эҳтиёжманд оилалар қизлари учун грантлар сони 2 бараварга кўтарилиб, 2000 тага етказилиши, аъло баҳода ўқиётган ижтимоий ҳимояга муҳтож қизлар учун махсус стипендиялар жорий этилиши, хусусий олийгоҳларга мутахассислар тайёрлаш учун давлат буюртмаси берилиши хусусида тўхталар эканлар, мамлакатимизда илм-фан ва таълим ривожига қаратилган юксак эътиборнинг яна бир бор амалий ифодасини кўрдик.

Жонажон юртимизда бағрикенглик, саховат ва меҳр-оқибат каби юксак фазилатлар ҳамisha қадрланиб келинади. Биздаги аҳиллик ва ҳам-жихатликка бутун дунё ҳавас қилади.

Мурожаатномада Президентимиз томонидан 2005 йилгача Ўзбекистонга келиб, доимий яшаётган, фуқаролиги бўлмаган шахсларга ҳам тўғридан-тўғри Ўзбекистон фуқаро-

лиги берилиши, бу ўзгариш билан мамлакатда яшаб келаётган яна 20 минг киши фуқаролик олишининг таъкидлангани бағрикенгликнинг яна бир ёрқин исботи бўлди.

Қолаверса, бундан кейин Ўзбекистонда 15 йил давомида муқим яшаган фуқаролиги бўлмаган шахсларга тўғридан-тўғри фуқаролик бериш тартиби жорий этилиши алоҳида аҳамият касб этди.

Давлатимиз раҳбарининг депутатларга яна бир бор катта ишонч билдирганликлари депутат ҳамда Ёшлар парламенти аъзоси сифатида мени янада фаол ва ташаббускор бўлишга, она юртимиз учун садоқат билан хизмат қилишга чорлади.

Биз, депутатлар Мурожаатнома мазмун-моҳиятини аҳолининг барча қатламига етказишда, уларнинг давлатдан розилигини таъминлашда ўзимизнинг бор имконият ва куч-қувватимизни сафарбар етамиз, албатта. Энг муҳими, мамлакатимиз истиқболи, халқимиз турмуш фаровонлигини юксалтириш учун келгуси йилда амалга ошириладиган изчил ислохотлар ижросини таъминлашга дахлдор бўлиб, ўзимизнинг муносиб ҳиссамизни қўйишни ҳам қарз, ҳам фарз, деб биламыз.

Сардор ҒАФҒОРОВ,
Ўзбекистон Республикаси
Олий Мажлиси Сенати ҳузурда
ташқил этилган Ёшлар
парламенти аъзоси,
Халқ депутатлари Навоий шаҳар
Кенгаши депутати.

Сирдарё вилояти

Бизнес-акселератор ўқув-амалиёт маркази очилди

Сирдарё шаҳридаги педагогика коллежининг собиқ ётоқхонаси ўрнида қурилиб, фойдаланишга топширилган Сирдарё бизнес-акселератор ўқув-амалиёт марказини барпо этиш ва жиҳозлашга 6 миллиард 50 миллион сўм маблағ сарфланди.

Ўқув муассасасида тадбиркорлик субъектларига ўз бизнесларини йўлга қўйишда кўмак берилади, илгор ахборот, инновацион ва педагогик технологиялар ёрдамида тадбиркорлик курслари ташқил этилади. Шунингдек, марказда бир вақтнинг ўзиде 250 нафар тингловчи тадбиркорлик йўналишларида ўқитилади. Ёшлар сартарошлик, пазандалик, қандолатчилик, тикувчилик, компьютер саводхонлиги, электро газ пайвандлаш, иссиқхона ҳўжалигини юритиш, автомобилларга техник хизмат кўрсатиш, теле ва радио устаси йўналишларида касб сирларини эгаллашади. Шунингдек, бу ерда инглиз, рус, корейс ва япон тилларини ўрганиш мумкин. Ўқув-амалиёт курслари машғулот йўналишларга қараб 1 ойдан 6 ойгача давом этади.

Марказнинг очилиш маросимида Ўзбекистон Республикаси Инновацион ривожланиш вазири И.Абдурахмонов, вилоят ҳокими Ф.Мирзаев иштирок этди.

Бозорбой БЕКМУРОДОВ

ФАРҒОНА ТУМАНИДА ЙИРИК ҚЎШМА КОРХОНА ИШГА ТУШДИ

Янги йил байрами арафасида Фарғона туманида “Баҳодир Лоғон текстил” Ўзбекистон-Таиланд қўшма корхонаси ўз фаолиятини бошлади.

Фарғона вилоятида бу йилги пандемия шароитида машаққатли ва оғир бўлсада барча соҳаларда белгиланган режа ва мақсадларга эришилди. Хусусан, 400 миллион доллардан ортиқ хорижий инвестициялар ва кредитлар ўзлаштирилаётгани барқарор ўсишдан далолатдир.

Фарғона тумани бир пайтлар саноати ривожланмаган ҳудуд ҳисобланган бўлса, бугунга келиб ўнлаб корхоналар ишга тушди. Жорий йилда очилган “Экокерама” масъулияти чекланган жамиятининг ўзига 15 миллион доллар инвестиция киритилди. Туманнинг чекка худуди Лоғон қишлоғида фойдаланишга топширилган қўшма корхона истиқболли лойиҳалардан биридир.

Қўшма корхонанинг очилиш маросимида вилоят ҳокими вазифасини бажарувчи Хайрулло Бозоров иштирок этиб, мамлакатимизда амалга оширилаётган ислохотлар энг чекка худудларда ҳам саноат салоҳиятини янада юксалтиришга хизмат қилаётганини таъкидлади.

Шундан сўнг вилоят раҳбари янги корхонанинг имкониятлари ва ишчи хизматчилар учун яратилган шарт-шароитлар билан яқиндан танишди. 62 миллион доллар сармоя киритилган қўшма корхонада ип-калава ва тайёр маҳсулотлар ишлаб чиқариш

йўлга қўйилди. Маҳсулотлар Хитой, Туркия, Россия каби хорижий давлатларга экспорт қилинади.

Корхона бир йилда 18 минг тонна калава ип ишлаб чиқариш имкониятига эга. Пахта хомашёси кластер таркибидаги Фарғона, Қува, Езёвон туманларидаги фермер хўжаликларидан келтирилади. Асосийси, бу ерда 450 та янги иш ўрни яратилди.

Шунингдек, вилоят ҳокими ҳудуддаги “Vody shoes” масъулияти чекланган жамияти шаклидаги қўшма корхона фаолиятини кўздан кечирди.

Қўшма корхонада эркак ва аёллар, болалар учун бежирим ва сифатли пойабзаллар ишлаб чиқарилади. Маҳсулотлар асосан маҳаллий хомашёдан тайёрланади. Бу ерда 150 нафар маҳаллий ёшлар иш билан таъминланган. Бир кунда 2,5 минг жуфт пойабзал истеъмол бозорига чиқарилади.

Вилоят раҳбари корхоналар фаолияти, келгусидаги режалар, янги лойиҳалар билан яқиндан танишар экан, йирик корхоналарнинг саноат салоҳиятидан янада кенгроқ фойдаланиш, экспортни кўпайтириш бўйича аниқ вазифаларни белгилаб берди.

Маъсуджон СУЛАЙМОНОВ,
ЎЗА МУХБИРИ.

Январ ИНОЯТОВ,
Ўзбекистонда хизмат
кўрсатган қишлоқ
хўжалик ходими,
меҳнат фахрийси.

Мамлакатимиз иқтисодиётида узоқ йиллардан буён салмоқли ўрин эгаллаб келаётган пахтачиликни ривожлантиришда олимлар қаторида миришкор деҳқонлар, амалиётчи агрономлар ҳам ўз ҳиссаларини қўшиб келишмоқда. Фақат баъзида уларнинг фикрига қулоқ тутувчи, яхши таклифларини қўллаб-қувватловчи киши топилмай қолади. Ҳолбуки халқимиз орасида янгиликка интилувчи, изланувчан кишилар кўп.

Янги навга янги йилдан йўл очилди

Қашқадарё вилоятида агросаноат мажмуаси раҳбари, вилоят ижроия кўмитаси раисининг биринчи ўринбосари лавозимида ишлаган пайтимда 1979 йилги ғўза чеканкасининг бориши билан танишиш мақсадида Шаҳрисабз туманига бордим. Далаларни кузатаётиб катта экинзорда бир туп ғўзанинг кўсақлари очилиб турганлигига кўзим тушди.

Трактор ишлов беришда жароҳатлаб, кўсақлари мажбурий очилган бўлса керак, деган фикрда ёнидан ўтиб кетдим. Аммо бу ғўза бир ҳафта давомида хаёлимдан кетмади, кечалари тушимга кириб чиқди. Шу бир туп ғўзани излаб яна ўша майдонга бордим, хўжалик агрономи билан эрталабдан тушгача қидириб уни топдик. Қарасам ҳеч қандай жароҳатланмаган, соғлом ўсимлик, атрофидаги ғўзаларнинг кўсақлари ҳали йиртилмаган, бунинг эса 5-6 кўсаги тўлиқ очилган, юқори қисмидагилари эса йиртилиб очилишга тайёр бўлиб турибди. Унинг энг пастки қисмида лўппи очилган чаноқларидан бир нечтасини териб олдимда ўзим билан олиб кетдим. Тасодифан дуч келган бу ғўза “Тошкент – 6” нави экилган майдоннинг ўртасида ўсиб турган эди.

Янги топилманнинг чигитларини териб олиб ҳовлимда экиб парвариш қилдим. Икки йил хонадоним тажриба майдонига айланди. Аслида мамлакатимиз пахта майдонларида етиштирилаётган ғўзалар касалликларга тез чалиниши, кўп сув талаб қилиши ва кеч пишиши билан деҳқонларимизни қийнаб келар эди. Бу ғўза эса амалдаги навлардан камида ўн кун эрта пишар экан. Мен уйимда етиштирилган ғўзалардан олинган чигитларни Шаҳрисабздаги нав синаш станцияси раҳбари Абдулла Султоновга тақдим этдим. Тажрибали деҳқон, қишлоқ хўжалик фанлари номзоди А.Султонов

ғўзанинг бу нави билан жуда қизиқиб қолди ва уни далада синашга киришди. Биз биргалашиб чигит экиладиган майдонларни йилдан йилга кенгайтириб бордик. Тажрибаларимиз якунига кўра, А.Султонов етиштирилган ҳосилнинг техник хараakterистикаларини аниқлаб чиқди.

“Тошкент – 6” навидан табиий танланиш натижасида ҳосил бўлган бу ғўзанинг пояси тарвақайла-масдан тик ўсар экан. Олган кўсақлари тухумсимон—юраксимон бўлиб, пояга яқин зич жойлашади, уларнинг катталиги ўртача, яшил, ўртача учли, пишганида тўлиқ очилади. Чаноқлардаги ҳосил ерга тўкилиб кетмайди ва теришга қулай. Чигитлар униб чиққанидан кейин 90-110 кунда ҳосил тўлиқ пишиб етилади. Очилган кўсақларнинг 90-95 фоизини сентябрь ойининг ўзида икки марта териб олиш имкони туғилади. Бу ғўзанинг кўсақлари йирик бўлганлиги боис бир кўсагидаги пахтанинг ўртача оғирлиги 5,8-6 грамм тош босади. Кўсақлар асосан 4-5 хонадан иборат ва битта хонада 7-9 тадан

чигит бўлади. Ҳосилнинг тола чиқиши 37-38 фоизни, узунлиги 34-35 миллиметрни ташкил қилади ва унинг толаси 4-5 типга мансуб. Ғўзанинг вегетация даври касалликлар бошланишидан олдин ўтиб бўлганлиги учун у касалликларга чалинмайди. Маслаҳатлашиб янги навга “Шаҳрисабз – 1” деб ном бердик.

Шаҳрисабз нав синаш станциясидан олган маълумотлар ўша пайтлари вилоятга тез-тез келиб турадиган академиклар Шукур Ибрагимов ва Остон Жалилов томонидан ҳам яхши баҳо олди. Биз синов май-

донларини янада кенгайтиришга киришдик. Олимларнинг таклифига кўра Яккабоғ туманида ўзимиз тўплаган “Шаҳрисабз – 1” нави чигитлари синов тариқасида экилди. Ўша йиллари бу туманда қишлоқ хўжалик бошқармаси бошлиғи бўлиб ишлаган Тўра Шовруқовнинг фикрича, бу ғўза сувсизликка ҳам жуда чидамли экан. Туман раҳбарлари билан маслаҳатлашиб, бу нав ҳосилидан 25-30 тоннасини алоҳида тўпладик ва унинг чигитини ажратиб олиб келгуси йилга сақлаб қўйилди. Аммо пахта тозалаш заводида ўтказилган текшириш жараёнида “бу нав ҳали синовдан ўтгани йўқ” деган хулоса билан қайта ишланиб чигити мой ишлаб чиқариш учун заводга юборилган. Нав синаш станциясида синовдан ўтказилиб, 1985 йили маълумланган бу навини муҳокама қилиш учун мени 1989 йили илмий кенгашга чақирди. Иттифоқ миқёсида фаолият олиб борувчи бу кенгашда афсуски нав билан яқиндан таниш бўлган таниқли олимлар иштирок этмади. Кенгашга раислик қилувчи туркменистонлик олим менинг

райком биринчи секретари бўлиб ишлашимни эшитиб, бироз тутқиб, “Бизга партия яна ўзининг сиёсатини ўтказаяпти”, дея эътироз билдирди. Овозга қўйишда бир киши қарши, бир киши қўллаб-қувватлаган ва бошқалар бетараф бўлиб қолишди. Табиийки бундай ҳолда нав тасдиқдан ўтмайди. Шундай бўлсада мен бу навнинг батамом йўқолишига йўл қўймадим, озгина бўлсада чигитни топиб унга қизиқувчилар ёрдамида экиб, синовдан ўтказишни давом этдирдим. Қашқадарё вилояти фермерлар уюшмасининг раиси И.Турсунов бу навини Касби туманида экиб синовдан ўтказди. Унинг афзалликларини тушуниб етган фермерлар бизга уруғлик чигит топиб беришни сўраб кела бошлади. Аммо бу нав синовдан ўтмаганлиги учун ҳамон уни кўпайтириш имкони йўқ эди.

Жорий йилнинг 12-13 ноябр кунлари Президентимиз Шавкат Мирзиёев Қашқадарёга ташрифи чоғида воҳанинг иқтисодий-ижтимоий ривожланиши учун мавжуд имкониятларни аниқ кўрсатиш билан биргаликда кексалар ва ёшлардан фикрларини сўраб, яхши таклифларни қўллаб-қувватладилар. Билдирилган таклифлар қаторидан воҳада синовдан ўтказилган “Шаҳрисабз – 1” ғўза навини истиқболли навлар сифатида рўйхатга киритиш масаласи ҳам ўрин олди. Фаоллар йиғилишида янги навини синовдан ўтказиш масаласи қайд қилинди. Тегишли топшириқлар берилиб, синов натижалари кўриб чиқилди. Ниҳоят, қишлоқ хўжалик экинлари навларини синовдан ўтказиш кенгашининг 2020 йил 17 декабрдаги эксперт комиссияси йиғилиши “Шаҳрисабз – 1” навини истиқболли нав сифатида тасдиқлади. Бу нав 2021 йилдан бошлаб Қашқадарё вилояти учун истиқболли навлар рўйхатида киритилди. Қирқ йилдан кўпроқ даврда ишлаб чиқаришга жорий этилиши турли тўсиқларга учраб, деҳқонларнинг осонини енгил қила олмай келаётган навга катта йўл очилди.

ЎРМОН ХЎЖАЛИГИ ДАВЛАТ ҚЎМИТАСИ ЖАМОАСИ

*бунёдкор, меҳнаткаш
халқимизни Янги йил*

*билан самимий
табриклайди ва*

барчага мустаҳкам

соғлиқ, омонлик

тилайди. Озод ва

обод Ватанимиз

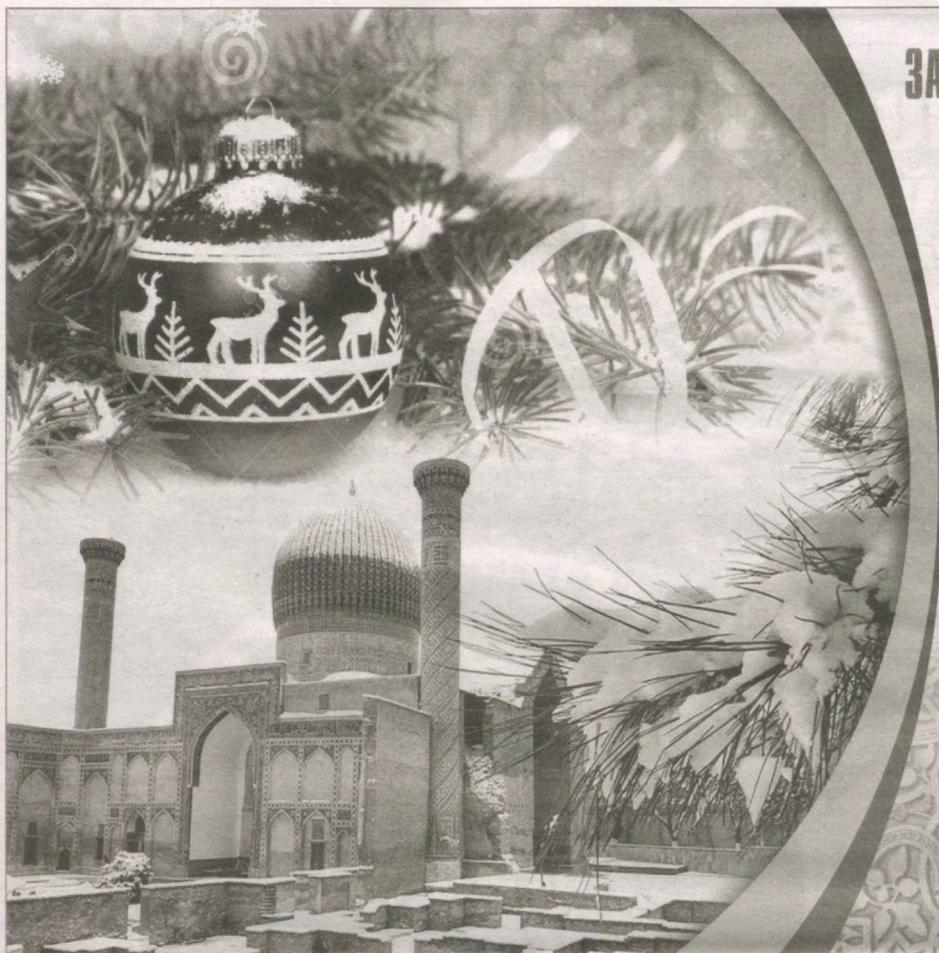
равнақи йўлидаги эзгу

ишларингизда доимо

омад ёр бўлсин!

**Янги йил барчамиз учун
баракали келсин, азизлар!**

ЗАРАФШОН МАГИСТРАЛ ТИЗИМИ БОШҚАРМАСИ ЖАМОАСИ

аҳида уноқликда зиммаларигази масъулиятли вазифаларни аъло даражада удгалаб кела тир. Утиб бораётган йилни улкан меҳнат зафарлари билан яқунда тган жамоа аъзолари янги йилда ҳам ўз олдиларига аниқ мақсад ва вазифаларни қўйган. Бу албатта, деҳқонларимизнинг яратмажак ҳосил хирмонларига ўз аксини топади, иншааллоҳ.

Зарафшон Магистрал тизими бошқармаси жамоаси барча юртдошларимизни Янги йил билан қизғин муборакбод этган ҳолда эзгу тилаklarини йўллаб қолади. Илоҳим, 2021 йил юртимиз, ҳар бир юртдошимиз учун омадли келсин!

“АМУДАРЁМАХСУССУВПУДРАТ”

масъулияти чекланган жамияти жамоаси

юртдошларимизни, шу жумладан, деҳқону фермерларга камарбаста бўлиб келаётган барча ҳамкасб дўстларини кириб келаётган 2021 йил билан самимий қутлайди ва янги йилда барчага янги-янги зафарлар ёр бўлишини тилайди.

Келаётган йил мамлакатимиз, ҳар бир юртдошимиз ҳаётнда омад ва қувончларга, муваффақиятларга бой йил бўлсин! Деҳқонларимизнинг ҳосили мўл, дастурхонларимиз тўкин-сочин, ризқимиз ҳамиша бутун бўлсин!

Янги йилингиз билан, қадрли ҳамюртлар!

ЭЪЛОНЛАР

“Vielna Coffee” ХК (СТИР 308 311 834) Тошкент шаҳри Миробод тумани Афроссиёб кўчаси 12-3 манзилида жойлашган “Melange Trade” ХКга қўшиб юборилишини маълум қилади. Эътирозлар 1 ой мобайнида қабул қилинади.

Тошкент туманидаги 1-мақтаб томонидан Годурова (Хушвайтиева) Зумрад Қуръобоевна номига 1995 йилда берилган № 837020 рақамли шаходатнома йўқотганили сабабли бекор қилинади.

Тошкент архитектура-қурилиш институти томонидан 2002 йилда Расулов Искандар Камилевич номига берилган В№078694 рақамли диплом йўқотганили сабабли бекор қилинади.

Учтепа тумани ҳудудий газ таъминоти томонидан Мансуров Азиз Алимовичга берилган 0074611 дан 0074620 гача бўлган патталар йўқотганили сабабли бекор қилинади.

TOSHKENT DAVLAT AGRAR UNIVERSITETI

**ТОШКЕНТ
ДАВЛАТ АГРАР
УНИВЕРСИТЕТИ
ЖАМОАСИ**

**Илоҳим, шундай тинч,
осуда кунларимизга,
байрамларимизга кўз
тегмасин!**

**Ютуқларимиз салмоғини
янада ошириш йўлидаги
эзгу ишларимиз доимо
бароридан келсин!
Ҳар биримиз учун жондан
азиз бўлган она ватанамиз
сарҳадлари ҳамisha
дахлсиз ва мустаҳкам,
халқимиз омон,
турмушимиз янада
фаровон бўлсин!**

шарафли ва масъулиятли касб
эгалари бўлган барча устозларни,
олимларни, қишлоқ хўжалиги
соҳаси ходимларини, миришкор
боғбону деҳқонларни қувончли
айём билан қизгин қутлайди ва
фурсатдан фойдаланиб, барчага
мустаҳкам соғлиқ, омонлик,
оилавий бахт тилайди.

2021

“ШАРҚ ҚУРИЛИШ СЕРВИС” МЧЖ жамоаси

азиз юртдошларимизни
Янги йил байрами
билан муборакбод этади.

Ўтиб бораётган йил дунё халқлари
қатори юртдошларимиз учун ҳам
синовлар йили бўлди.

Энг муҳими, юртдошларимиз
бундай синовларни босиқлик билан
енгиб ўтди ва янги йилни ёруғ юз
билан қарши олмоқда.

Илоҳим, кириб келаётган 2021 йил
барчамиз учун янги-янги зафарлар йили бўлсин!

Эл орзулаган манзиллар

Юртимизнинг кундан кун чирой очаётгани, ривожланиш, тараққиёт манзиллари томон илгариланган кўксимизда фахр туйғусини жўш урдиради. Шу мамлакатга, шу меҳнаткаш халққа дахлдорлик ҳисси кишини янада яхшироқ меҳнат қилишга сафарбар этади.

Таъкидлаш жоизки, биз йиллар давомида мустақиллик байрами ёки Наврўз айёми тантаналари олдида амалга ошириладиган бунёдкорлик ишларига ўрганиб қолганмиз. Кечагина кўрганда кўнгилни гашлантирадиган манзиллар обод гўшаларга айланаётгани кишини кувонтиради. Айнан Ўзбекистон Мустақиллигининг 29 йиллиги тантаналари олдида Тошкент метрополитенида бекиёс даражадаги янгилик юз берди. Илк марта ерусти метроси ҳаракатга тушди.

Шуни фахр билан тилга олишни истаймани бу янгилик Марказий Осиё мамлакатлари орасида илк бора Ўзбекистонда амалга оширилди. Она ватанимизнинг бу борада ҳам сафнинг бошида бориши сурур бағишлайди.

Ҳар бир миллат ўзининг миллий анъаналари, миллий кадриятлари билан фахрланишга ҳақлидир. Уларни асраб-авайлашга бурчлидир. Айнан ерусти метросидаги эстакадаларнинг ташқи тузилишидан тортиб, бекатлар-

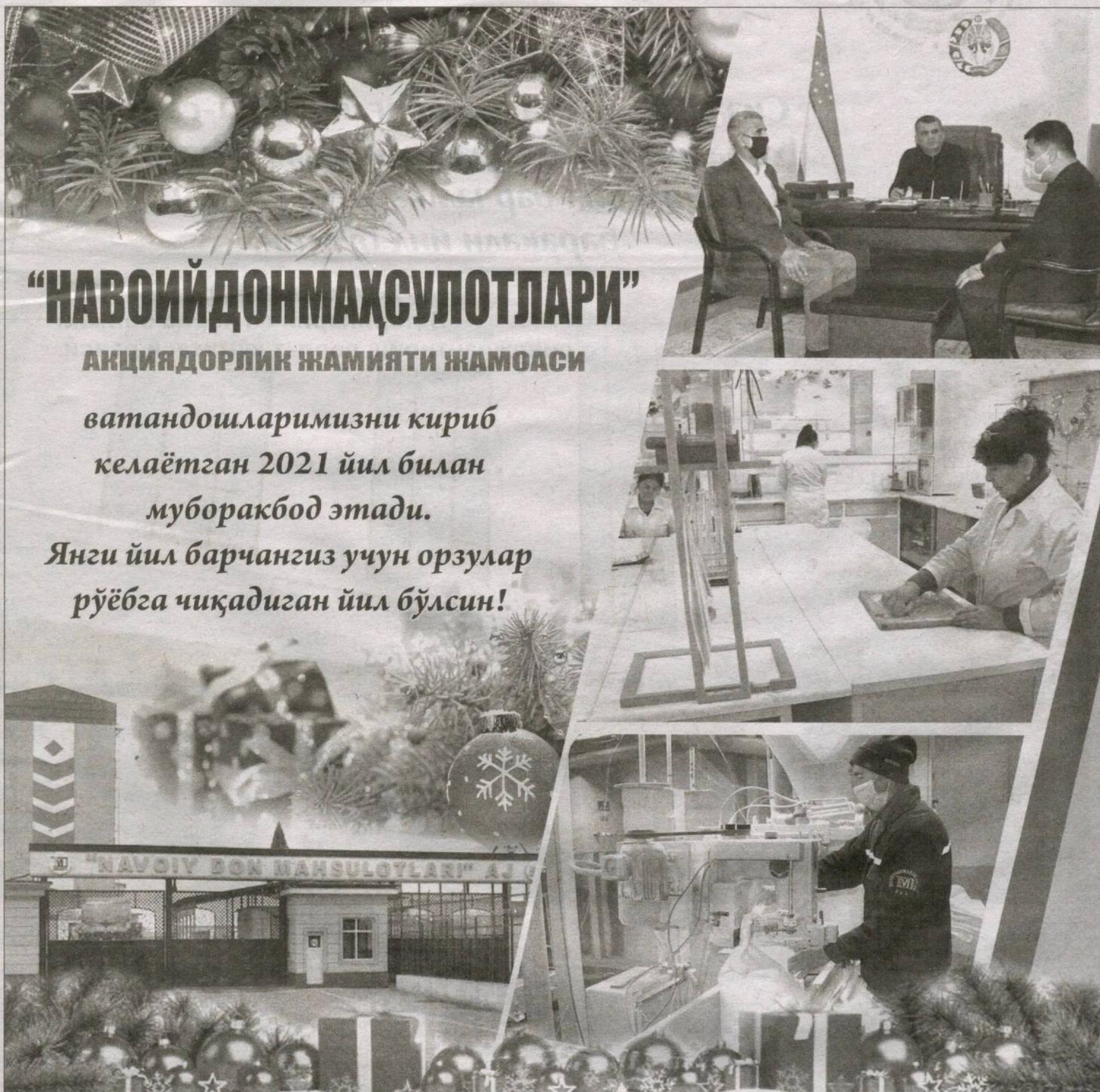
нинг ташқи ва ички кўринишларида ҳам миллийлигимиз акс этганлигини кувонч билан айтгим келади. Бу халқимизнинг миллий гурурини ошириши билан бир қаторда хорихдан юртимизга ташриф буюрган сайёҳларнинг ҳам эътибори, эҳтиромига сабаб бўлади, уларнинг жонажон гўшамизга қизиқишлари янада ортишига туртки бўлади. “Дўстлик-2 – Қўйлик” йўналиши узунлиги 11,5 километр. Бу линиядаги ҳар бир бекат миллий меъморий услубларимизга риоя қилинган ҳолда безалган, на кўриниши ва на безаклари билан бир-бирини сира такрорламайди. Уларга диққат билан разм солсангиз боболаримизнинг донишмандлиги, тафаккурининг кенглиги, улар қолдирган миллий мероснинг давом этаётганлигидан фахр туясиз.

Ерусти метросининг қандай қулайликлари бор? Аввало ортиқча сарф-харажатларга ҳожат қолмайди, аҳолининг қимматли вақтининг тежалишига сабаб

бўлади, тирбандликнинг олди олинади. Таъкидлаш керакки, ерусти метросида хавфсизлиқни таъминлашга алоҳида эътибор қаратилган. Йўналишдаги кўрсаткичлар ва поезд ичидаги таблолар уч тилда берилган. Бу кўпмиллатли мамлакатимиз аҳолиси ва чет эллик сайёҳларга ҳам қулайлик туғдиради ҳамда халқаро талабларга мос келади. Поезд ҳаракатланаётганда кишига ёқмайдиган шовқин эшитилмайди. Эшиклар очилиши ва ёпилиши чоғида қизил ва яшил рангли махсус чироқ белги бериб, йўловчиларни огоҳликка чақириб туради.

Ерусти метросининг ишга тушиши элимиз, халқимиз орзуларининг рўёби ҳисобланади. Уни асраш, муҳташамлигига путур етказмаслик ҳамisha фуқароларимизнинг диққат-эътиборида бўлиши керак. Чунки бундай йирик лойиҳа фақат бугунга эмас, эртага келажак авлодларга ҳам хизмат қилиши зарур. Қолаверса, фуқароларимиз ва хорихлик сайёҳларнинг тинчлиги, осойишталигини асраш бурчимиздир. Танлаган касбимизга содиқ, она Ўзбекистонимизнинг чинакам қўриқчиси сифатида маъсулият билан хизмат қилиш вазиғамиздир.

Бекзодбек ИСЛОМБЕКОВ,
Тошкент метрополитени хавфсизлиқни таъминлаш бошқармаси ходими, капитан.

“NAVOIY DON MAHSULOTLARI”

АКЦИЯДОРЛИК ЖАМИЯТИ ЖАМОАСИ

**ватандошларимизни кириб
келаётган 2021 йил билан
муборакбод этади.**

**Янги йил барчангиз учун орзулар
рўёбга чиқадиган йил бўлсин!**

Қадрли юртдошлар!
Барчангизни кириб келаётган
2021 йил – Ёшларни қўллаб-қувватлаш ва
аҳоли саломатлигини мустаҳкамлаш йили
билан самимий табриклайман.
Сизларга мустаҳкам соғлиқ, бахт-саодат,
хонадонингизга фойзу барака тилайман.
Янги йил барчамиз учун омадли,
баракали йил бўлсин!

Баҳромжон НОРҚОБИЛОВ,
Ветеринария ва чорвачиликни
ривожлантириш давлат қўмитаси раиси.

ЎЗБЕКISTON RESPUBLIKASI
 VETERINARIYA VA CHORVACHILIKNI RIVOJLANTIRISH DAVLAT QO'MITASI

Qishloq hayoti

МУАССИСЛАР:

Ўзбекистон Республикаси
 Вазирлар Маҳкамаси
 таркибидagi ҳамда бошқа
 дахлдор вазирлик ва
 идоралар.

Бош муҳаррир:
Чори ЛАТИПОВ

Ҳабиб ТЕМИРОВ
 (Бош муҳаррир
 уринбосари)

Раимқул СУЯРОВ
 (Бош муҳаррир
 уринбосари)

Саҳифаловчи-дизайнер: Маркс ЮСУПОВ

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:

Жамшид ХҲЖАЕВ,
 Шавкат ҲАМРОЕВ,
 Шухрат ТЕШАЕВ,
 Муҳаммаджон
 ТОШБОЛТАЕВ,
 Актам ХАИТОВ,
 Ботир СУЛАЙМОНОВ,
 Маҳмуд ТОИР.

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги томонидан 2009 йил 13 февралда
 № 0020-рақам билан рўйхатдан ўтказилган. Буюртма Г-1225, ҳажми 4 босма табоқ.
 Офсет усулида босилди, қоғоз бичими А-3.
 Манзиллими: 100000, Тошкент, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
 1 960 нусxada чоп этилди. НАШР ИНДЕКСИ – 144.

Телефонлар: Қабулхона – 236-26-50. Аграр масалалар бўлими – 236-26-47.
 Хатлар ва жамоатчилик билан алоқалар бўлими – 233-76-78. Факс – 233-44-43, 233-09-93.
 Реклама ва эълонлар – 236-26-50, 233-28-04. e-mail: info@qishloqhayoti.uz

Газета “Шарқ” нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида босилди.
 Манзили: “Буёқ Турон” кўчаси, 41-уй. 1 2 3 4 5 6

Баҳоси келишилган нарҳда.

ISSN 2010-7021

Босишга топшириш вақти: 21.00
 Босишга топширилди: 03.40